

Előfizetési ára:
 Egész évre.....6.—
 Fél évre.....3.—
 Negyed évre.....1.50

Hirdetéseket
 felvesz a kiadóhivatal
 IV. Kecskeméti-utca 5. sz.

A VENDÉGLŐS

MEGJELENIK
 minden hó 1. és 15-én.

SZERKESZTŐSEG
 és
KIADÓHIVATAL
 IV. kerület,
 Kecskeméti-utca 5.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjintézete, a Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata, a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a Budapesti Kávéházi Segéd-Egylet betegsegélyző-pénztárának, a Budapesti Pinczér-Egylet, és a „Hungária-nagyszállóda” betegsegélyző-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szállodások-, Vendéglősök- és Koresmárosok- ipartársulata: IV. kerület, Himzö-utca 1. szám Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-ipartársulata: II. ker., Medve-utca, Fácza.	Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő: WAGNER JÓZSEF IV. Kecskeméti-utca 5. Bérmentetlen leveleket nem fogadunk el. Kéziratokat nem adunk vissza.	»Budapesti Pinczér-Egylet« IV., rostély-utca 1. PAULITS JÓZSEF közvetítő-intézete IV. papnövelde-utca 3.
--	--	--

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv

felvettelt Budapesten, a »Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíj-egyesülete« igazgatóságának 1899. évi február hó 24-én, délután 1,5 órakor a központi irodában tartott rendes havi ülésén.

Jelenlévők: Bokros Károly, Nérey Dezső alelnökök, Kommer Ferencz, Sztanoj Miklós, Petánovics József, Sverteczky Gáspár, Lőrincz Elek igazgatósági tagok, dr. Solti Ödön jogtanácsos, Förster Konrad budapesti val. elnök, Páris Vilmos felügyelő-bizottsági tag, Barta Béla, F. Kiss Lajos, Wagner József szerkesztők, Mitrovicz Adolf és Seress Márton igazgatósági tagok és François Lajos felügyelő-bizottsági tag kimentik elmaradásukat.

153. szám.

Elnök Bokros Károly üdvözi a megjelent igazgatósági tagokat, az ülést megnyitja és az előző ülés jegyzőkönyve felolvastatván, hitelesített.

154. szám.

Elnök bejelenti, hogy az igazgatóság testületileg megjelent Glück Frigyes urnál kitüntetésre alkalmasból, átnyújtotta neki a múlt ülés 149. számú határozatáról szóló kivonatot, üdvözölte az igazgatóság nevében s az ünnepeltől azon biztosítást nyerte, hogy továbbra is melegen fogja felkarolni a nyugdíjgyesület ügyét.

Örvendetes tudomásul vétetik.

155. szám.

Elnök bejelenti, hogy François Lajos ur egy Nérey Dezső urhoz intézett levelében bejelenti, hogy a múlt ülésen adományozott öt 20 koronás díjhoz egy hatodik hasonlósszerű díjat adományoz a szakiskola kitűnőbb növendekéi részére.

Örvendetes tudomásul vétetik.

156. szám.

Elnök bejelenti, hogy e level folytán ő, Nérey Dezső és dr. Solti Ödön Glück Frigyes urhoz, mint a szakiskola felügyelő-bizottságának elnökehez mentek s odakérték a nyugdíjgyesület elnökét, Stadler Károly urat az azon célból, hogy François Lajos ur hatodik adománya kiosztása tárgyában a szakiskola vezetőségével megállapodásra jussanak.

Glück Frigyes ur indítványozta, hogy mindegyiknek az adomány helyes paedagogiai gyümölcsötzetése a főczél s ezért a jutalmazandók kijelölését okvetlen a tanári karra kell bízni, e kijelölést a felügyelő-bizottság jóváhagyja s majd annak idején közli a nyugdíjgyesület igazgatóságával, mely is a záróvizsga idejéről értesítve, a díjak kiosztását foganatosítja.

Stadler Károly ur azt indítványozta, hogy miután az első évi növendékek a jutalmazásra oly érdemel, mint idősebb kártársaik, nem szerezhettek, de meg a helyes paedagogiai elv is az idősebb növendékek s főleg a három éven át legkitűnőbb növendék progressiv jutalmazását kívánja meg: kéresek fel az adományozó François Lajos ur, hogy egyezzen bele, miszerint az adományozott 120 koronából hét díj képeztessek és osztassék ki a szakiskola növendekéi között, és pedig 2 tíz koronás díj az első, 2 tizenöt koronás díj a második, 2 husz koronás díj a harmadik osztály növendekéi közül kijelölendő szorgalmas növendéknek, egy harmincz koronás fődíj pedig azon legjobb növendéknek adassék, ki mind a három évben úgy az iskolalátogatása, mint előmenetele tekintetében kivált.

Az értekezlet ez indítványokat egyhangulag elfogadta s annak adományozóval való közlését elhatározta.

Jogtanácsos jelenti, hogy e határozathoz hozzájárulását az adományozótól kerte.

Tudomásul vétetik.

157. szám.

Elnök jelenti, hogy a 129. számú határozat folytán több ízben irt S.-A.-Ujlyhre; az átiratoknak azon eredményük volt, hogy a s.-a.-ujhelyi volt választmány e hó 20-án ülést tartott, melyen a felosztást végleg elhatározták, miután az ottani nyugdíjgyeleti tagok nagy része vidékre költözött, számuk annyira lepadt, hogy a választmány fenn nem tartható. Nehányan a volt tagok közül fizetési kötelemeiknek pontosan eleget tesznek, ezek a központban nyilvántartatnak.

Jogtanácsos jelenti, hogy néhány nyugta-nyilvántartási ív, valamint a hivatalos választmányi bélyegző vissza nem érkezett.

Tudomásul vétetik s utasítja az igazgatóság jogtanácsost, hogy a kiküldött okmányokat, nyugtákat a beküldött pénzzel gondosan vesse egybe, a könyvelő közbenjöttével a volt választmány elszámolását szigorú vizsgálat alá vegye, a netáni hiányok pótlását, bélyegző beküldését erélyesen sürgesse meg s a jövő ülésen tegyen újabb jelentést.

158. szám.

Jogtanácsos jelenti, hogy a felügyelő-bizottság folyó hó 4-én tartotta alakuló ülését s elnökke François Lajos urat választotta meg a bizottság. Ez alkalommal felülvizsgálta jogtanácsosnak számadásait 1898. évi július 1-től 1899. évi február 1-ig. A számadásokat, minden tételt igazoló okmányaival együtt, teljesen rendben levőknek találta. Könnyebb áttekinthetőség okából utasította a felügyelő-bizottság jogtanácsost, hogy a tulajdonképeni kiadásokat, melyek a kezelési alap terhére irandók, külön könyvben tartsa nyilván s az átfutó, alapítke javára hozzá befolyó s az alapítkezámán elhelyezendő összegeket az eddigi számadási könyvben téntesse ki.

Jogtanácsos felmutatja a kezelési kiadások újonnan beszerzett szabályszerűen felülbélyegzett könyvét.

Elnök annál is inkább megnyugvással veszi tudomásul e bejelentést, mert a felügyelő-bizottságban működő François Lajos, Löwenstein Nándor, Páris Vilmos előkelő és képzett kereskedők független, a szakiparon kívül álló egyének, kiknek csak elismeréssel adózhat az igazgatóság, hogy a felügyelet terhes munkájára vállalkoztak.

Tudomásul vétetik.

159. szám.

Sztanoj Miklós kérdést intéz a könyvelés mikéntjére nézve. Jogtanácsos bemutatja Goitein Zsigmond szakértő könyvelő által bevezetett szabályszerűen bélyegzett egyesületi könyveket, főkönyvet, naplót s az egynyesített tagdíjnyilvántartási könyvet.

Tudomásul vétetik azzal, hogy a könyvelés befejeztével a felügyelő bizottság haladéktalanul összehívandó a könyvek felülvizsgálatára.

160. szám.

Elnök bejelenti, hogy a 147. sz. határozat folytán a helyközvetítők értekezletre hívtak össze Petánovics urnál. Az igazgatóság részéről Nérey Dezső, Petánovics József, Förster Konrad, dr. Solti Ödön, a helyközvetítők részéről Leth Lajos, Blau A. Ignác, Eger Gyula és Seidl Cajetan jelentek meg, kik előtt jogtanácsos ismertette az alapszabályok főbb pontjait s felhívta az igazgatóság nevében a megjelent

helyközvetítőket, hogy Budapest székes-főváros területén a nyugdíjgyesület részére, tagok gyűjtésére vállalkozzanak; fázadozásaik jutalmául az igazgatóság a felveteli díjak 50%-át ajánlja fel. Miután Leth Lajos a megjelent nevében készséggel kijelenté, hogy a megbízást elfogadják, az értekezlet a fenti értelemben határozott s e határozat jóváhagyását kéri.

Az igazgatóság a határozatot egyhangulag jóváhagyja, utasítja az elnökséget, hogy a jelentkező helyközvetítőkkel a taggyűlés tárgyában jogtanácsos közbenjöttével szerződést kössön, a szakipar munkásainak netáni zaklatásának elejét vevendő, hasonló esetekre szigorú kötbér s a megbízás azonnali elvonásának kikötésével provideáljon, a helyközvetítők ellenőrzéséről gondoskodják, s a helyközvetítőknek eső jutalékokat a kezelési alap számlájára könyveltesse el.

161. szám.

Elnök bejelenti, hogy Tóth Endre ur megbízása óta a szegedi választmányt 32 taggal, a nagyváradai választmányt 37 taggal és a kolozsvári választmányt 40 taggal megalakította, ezenkívül 17 oly tagot aquirált a nyugdíjgyesületbe, kik közvetlenül a központi irodában tartatnak nyilván, miután választmány tartózkodási helyükön nem alakítható.

Az igazgatóság őszinte örömmel üdvözi Tóth Endrét az általa elért fényes sikerhez; üdvözi és örömmel fogadja az újonnan belépett 126 tagot s különösen a három új választmányt, mely a nyugdíjgyelet terjedésének jövendő nagyságának biztos alapját képezi.

162. szám.

Jogtanácsos bemutatja Dugonits asztalosnak és Steiner Ármán bádgosznak számláját, melyekkel igazolja, hogy a 136 és 137. sz. határozatokkal kiutalt 30 fítot az iratszekerényekért és 250 gyűjtőperselyért kifizette.

Tudomásul vétetik.

163. szám.

Jogtanácsos kéri, hogy a postatakarékpénztárba befolyt 1340 frtból 1200 frt utaltatik át az orsz. központi takarékpénztárba, miután a múlt ülésen áttalut 750 frt előbb fedezet-hiány, majd elévülés okából nem volt felvehető.

Kiutaltatik a foganatosítással az elnökség megbízatik azzal, hogy a forgalomban kívül helyezett 5. számú cheque-lapot a postatakarékpénztárhoz mutassa be.

164. szám.

Jogtanácsos bemutatja a budapesti választmány február hó 7-én tartott ülése jegyzőkönyvét; jelenti, hogy e választmány pénzbeszedőül Grosz Györgyöt alkalmazta. E pénzbeszedő Sztanoj Sándor pusztaszentmihályi hazulajdonos 100 frt erejéig jótállást vállalt, az óvadékievetel felterjeszté megőrzés végett. Az előbbi pénzbeszedő 100 frt pénz-óvadékát e választmány a nála begyűlt pénz-ből kifizette, neki a felmentvényt megadta, az óvadéki elismervényt tőle átvette. Újonnan öt tag lépett be és két tag kilépett; a választmány január havi bevétele 606 korona 38 filler, e választmány kiadásai, beleértve a pénzbeszedő 200 korona óvadékát, títkar egy havi, pénzbeszedő két havi fizetését, taggyűjtő jutalékát, felszerelésekre kiadott összegeket 340 korona 80 fillert tesznek ki, a különbözeti 265 korona 85 fillert az 1., 6. és 9. sz. postai értesítések szerint e választmányon beküldötte.

A késedelmes befizetőkre vonatkozólag jogtanácsos indítványozza, hogy miután e választmány megalakulása, működésének tényleges megkezdése hónapokon át késétt, s ez alatt a tagdíjhátralékok

a tagok hibáján kívül, annyira felszaporodtak, hogy a tagok a legjobb akarat mellett sem fizethették tagdíjait, másrészt a nyugdíjgyesület nyugdíját azon időre nem biztosíthat, melyre a tagdíj kellő időben be nem folyt s gyümölcsözőleg az alap-töke-számlán el nem helyeztetett; mondja ki az igazgatóság, hogy a kik e választmány tagjai közül tagdíjakkal hátralekben vannak, nyugdíjgyesületük kezdete, az esetben, ha tagdíjhátraleküknek és 5% késedelmi kamatoknak lefizetésére nem vállalkoznak, annyi hónappal későbbi időtől számíttatik, a hány hónappal hátralekben vannak.

Többek hozzájárulása után az igazgatóság e jelentéseket tudomásul veszi, a pénzbeszedő alkalmazását jóváhagyja, óvadéklevelet elfogadja, irattárlag őrizetűt rendeli; az előbbi pénzbeszedő részére 100 frt óvadékanak kiutalását jóváhagyja, ennek folytán a 115. sz. határozattal az értékpapír-számlán elhelyezett 200 korona névértékű központi takarékpénztári 4 1/2%-os záloglevélnek óvadéki minőségét törli, azt óvadéki jellege alól feloldva az alap-tökehez csatolja s utasítja az elnökséget, hogy ez értéket az óvadék-számláról az alap-töke-számlára írassa át; választmány egyéb kiadásait mint igazgatósági határozatokon alapulókat jóváhagyja, utasítja elnökséget, hogy e kiadásoknak megfelelő összegeket a kezelési alap terhére számolja el, s a megfelelő összeget az alap-töke-járára a könyvekben írassa át; jogtanácsos indítványát elfogadja azzal, hogy ezen kivételre rendszabályhoz ezáltal a budapesti választmánnyal felmerült befizetési nehézségek könnyítése az alapszabályok szellemének correct betartása érdekében nyúl, s alkalmazhatja azért is, mert a tagsági igazolványok ez irányban eddig kiöltve nem lévén, a tagok ily irányú óhajja figyelembe vehető.

165. szám.

Jogtanácsos bemutatja a szombathelyi választmány február hó 17-én megtartott ülés jegyzőkönyvét; jelenti, hogy Klein Rudolf kilépett a nyugdíjgyesület kötelékéből; jelenti, hogy a választmány február havi bevétele 256 kor. 14 fillér, kiadása 10 kor. 72 fill. volt, a különbözeti 245 kor. 42 fillért a 20. sz. értesítő szerint beküldötték.

Tudomásul vétetett azzal, hogy miután Klein Rudolf fizetési azzal a nyugdíjgyesülettel szemben jogokat szerzett, utasítatik a választmány az alapszabályok 31. §-ában előírt eljárás betartására; a jelentés és feladók vények beérkezése után Klein Rudolf eddigi befizetési a kezelési alap dotációjára fordítottak.

166. szám.

Jogtanácsos bemutatja a kassai választmány február hó 17-én tartott ülése jegyzőkönyvét; jelenti, hogy e választmány február havi bevétele 220 frt 62 kr., kiadása 7 frt., a különbözeti 213 frt 62 kr., a 19. sz. értesítő szerint a központba felküldötték; jelenti, hogy Krajesik István és Pollák István a további fizetést megtagadták; Hambeck Ferenc pedig március hó 1-től kezdődő joghatálytal belépett a nyugdíjgyesületbe; jelenti, hogy e választmány bár nem érzi magát jogosítottnak az igazgatóság határozatait felülbírálni, nem helyeselheti a 147. sz. határozatot, mert az a tagok zaklatására vezethet.

A jelentésnek tudomásul vétettek, tekintve, hogy Krajesik és Pollák tagok a nyugdíjgyesülettel szemben befizetéseik folytán jogokat szereztek, utasítja a választmányt, hogy az a tagsági viszony

megszüntetésénél az alapszabályok gondos betartásával (31. §) e tagokat ajánlott levélben hívja fel tagsági köteleik pontos betartására. A feladók vényeket a netáni valaszokkal együtt annak idején terjeszse fel az igazgatósághoz; a 147. sz. határozatot kénytelen az igazgatóság ezáltal is fentartani, miután sajnálattal konstatalja az igazgatóság, hogy a szakpár munkásainak azon példaszertű magatartása, lelkes ügyeslete, melyről főleg Kassa és Szombathely adtak eddig elismeréseméltó példát, még nem általános, ugy a vidéken, mint föleg itt a fővárosban nem nézhetni tovább intézetek kezével azt az apathial, melyet szakitásunk tulnyomó része a szakpár jövőjére, szellemi, anyagi jólétére e nagyjelentőségű humanus intézmény iránt tanúsít. Felelőssége teljes tudatában rendelte el az igazgatóság az aquisteurók alkalmazását; s míg egyrészt mindent megtett és éberem ügyel arra, nehogy a tagok zaklattassanak, másrészt feltékenyen örökdió a föltött, hogy az így felkutatott kiadások kizárólag a kezelési alap terhére számoltassanak el. Az intézkedés helyességét különben fényesen igazolja nyugdíjgyesületünk fentebb jelzett figyelemre méltó terjeszkedése.

167. szám

Jogtanácsos jelenti, hogy az Orsz. Nyugdíjgyesület és a magyar »Vendéglős és Kávéspár«-szakpár számláinak kifizetése alkalmával 1%₀-ot helyeztet levonásba 1899. február hó 1-től fogva. Az összegeket egy nyugdíjgyesületi gyűjtő-perselybe helyezi el, s külön számadási könyvben nyilvántartja. Indítványozza, hogy a szakpár főnökét hasonló eljárásra kéressenek fel. Sztanov Miklós hozzájárul az indítványhoz s a 152. sz. határozat szerint kiadandó körlevélben kéri e felhívást is kibocsátani.

Az igazgatóság ez indítványt elfogadja.

168. szám.

Jogtanácsos bemutatja Tóth Endrénének hozzá s az igazgatósághoz intézett több rendbeli levelét, és jelenti, hogy miután Tóth szervezői működése alig képzelhető nehézségekbe ütközött, felette nagy utazási és ellátási költségekkel van egybekötve, ugy hogy a felvételi díjaknak részére biztosított 80%₀-ból még felmerült készkiadásait sem képes fedezni, kéri Tóth az igazgatóságot, hogy szerződése e pontjának megváltoztatásával a felvételi díjak 90%₀-a adassék neki jutalek fejében, és pedig 70%₀ azonnali folyósítással, 20%₀ pedig, ha a tag 3 havi tagdíjfizetését teljesítette.

Elnök bejelenté, hogy e levél vétele után azonnal elnöki értekezletre jöttek össze, s alaposan mérlegelve a felterjesztésben kimerítően és találóan vázolt viszonyokat, Tóth Endre kérelmét teljesítendőnek találja és ajánlja elfogadásra.

Az igazgatóság tekintettel az elért s ezen ülés alkalmával konstatalt fényes sikerekre, Tóth Endre kérelmét egyhangulag teljesíthetőnek véli s feljogosítja az elnökséget, hogy a szerződést a mai naptól kezdődő joghatálytal, a kérelmezett értelemben módosíthassa; utasítja továbbá a könyvelőt, hogy az így felmerült kiadásokat a kezelési alap terhére számolja el.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést berekesztí.

Kmf.

A jegyzőkönyv hitelűl:

Dr. Solti Ödön s. k.,
jogtanácsos.

Bokros Károly s. k.,
elnök.

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának és a budapesti pinczeregylet bálja.

Erről a bátról kimerítő tudósítást imi nagyon nehéz dolog, de kellemes, mert a referenda megírása közben visszatér képzeletünkbe a letűnt szép órák kedves emléke.

Az idei bál, mely tegnap folyt le a »Royal«-nagyszállóda összes termében, bizvas mondható az idei saison legsikerültebb elite-mulatságai egyikének, habár nem is a farsangban, hanem a bőjt-ben tartott meg, mert ugy erkölcsi, mint anyagi eredmény tekintetében semmi kívánni valót sem hagy hátra.

A remek cigány- és katonazené, a szépség dolgában egymást felülmúló pompásnál-pompásabb női tolették, a vakító fényárbán uszó termek, a tapintatos rendezőség, mind-mind a legnagyobb mertekben mozdították elő a sikert. A tegnapi estély tehát mindnyajunk előtt feledhetetlen lesz.

A vendéglősök színe-java ott volt Gundel János elnökkel élőkön, a buzdó rendezőség idősb Kammer Ernő b. elnökkel, Kommer Ferenc rendező-bizottsági elnök, Gundel János bálelnök és Wirth Ferenc alelnök, valamint Mehninger Rezső pénztárnok minden lehető elkövetek a siker érdekében, pontosan és lelkiismeretesen töltötték be hivatasukat. A pinczeregylet részéről Gaál Andor elnök, Rusnyák Ferenc jegyző, Krassai Bódog pénztárnok, Kiss Henrik alelnök segédkeztek a rendezésben kitartó és dicséretes buzgalommal.

A termek minden zugát majdnem betöltő előkelő elite-közönség pont 9 órakor kezdte meg a tánczot a legvigabb kedélyhangulatban. Heidsieck Charles úr az alkalommal kellemes meglepetéssel kedveskedett a hölgyközönségnek, amennyiben minden jelenlevő hölgy pompás festett legyezőt kapott tőle ajándékol. Pont éjfélkor a zenekar rázendített a direkt ez alkalomra komponált Heidsieck-keringőre.

Mint említtük, a vendéglősvilág legelőkelőbb képviselő tagjai láttak a jelenlevők között, sőt a kavésók derek testülete is képviselve volt, természetesen tovább, hogy a vendéglősökkel összekötötésben álló üzletágak részéről is sokan emeltek jelenlétükkel a fényes estély díszét.

Sajnálattal értesültünk, hogy Törley József és François Lajos urak influenza miatt kénytelenek voltak távol maradni, ami elnök részvételt és sajnálkozást keltett a társaságban.

A souppé-csárdás után a férfi-társaság az étteremben zeneszó mellett mulatozott tovább, élénken fogyasztva Törley és François pezsgőit.

Megjegyezzük még, hogy a négyeseket mintegy 150 pár tánczolta.

A bálon jelenvolt hölgyek névsorát az alábbiakban adjuk, bocsánatot kérve azoktól a szép hölgyektől, akiknek neve önhibánk kívül véletlenül kimaradt a névsorból. Ijen voltak:

Asszonyok: Hell Andrásné, Jf. Kommer Ferenczné, Prindl Nándorné, Mayer Józsefné, Pelzmann Ferenczné, Krattig Félixné, Farkas Istvánné, Krammer Miksáné, Herz Rudolfné, Batony Gezánné, Artos Adolfné, Spiró Ferenczné, Muhr Györgyné, Baron Anna, Heszmann Anna, Puzl Tamásné, Benich Jánosné, Wolf Lipótné, Freund Antalné, Káli Jánosné, Keszler Ferenczné, Kovacsievics Arminné, Schuszter Antalné, Czilbauer Ferenczné, Altmann Ignáczné, Siller Ágostonné, Langer

Jó az ismeretség.

Szegény embernek lenni nagyon kellemetlen állapot; feleséges szegény embernek lenni pedig igen nagyon kellemetlen állapot.

Mert ha magánosan van az ember, megél még a levegőből is, ha szükség van rá, hát csak egyszer eszik napjában és az esetleges finom szivarok helyett szív egy »Drágadoszt«, és ha erre se fulja, hát semilyent sem szív; de a feleség szabó-számláit nem lehet a levegőből fizetni, ahhoz egy kis reális valóság is szükséges, mely legtöbbször nincs ott, a hol nagyon szükség volna rá, és azoknál huzza meg magát, a hol belőle tulontul sok van; ez az a fenévad, melyet napról-napra, hétről-hétre hajszolunk s a melyre a hajtővadászat bizony gyakran sikertelen, ez a bestia — a pénz.

Hát hogy visszatérjünk oda, a honnan kiindultunk, az a szegény, de feleséges ember, a kiről szólunk, Szoknya Kázmér volt, hajdani számadópinczér, de a kinek csak egy volt a betegsége, az, hogy nem lett volna neki elég a Dárius kínese sem mert még azt is elverte volna, ha jó kedve szoltlyant.

Mint számadópinczér korlátlan hatalmat gyakorolt az alatta levők felett, azonban a pénztáros-kiszasszony mindig kivétel képezett, mert azt gyengéd vonalmával kitüntetni kegyeskedett s annak számos jelét adta, a mi legtöbbször sikerrel járt, mert esdő szerelmi vallomása nem maradt kiáltó szó a puztlában, de azért ne tessék semmi rosszra sem gondolni.

Egyszer azonban igen szilárd ellenállásra talált. Egy igen szép pénztáros-kiszasszony epen nem reagált neki. Kázmér barátunk azonban nem lévén az akadályokhoz szokva, segített magán. Miután hosszas kitartó udvarlások sikerre nem vezettek, de más-

részről is bizonyoságot szerzett magának, hogy az másik irányában is ugy van, feleségül vette a kiszasszonyt s igen boldog házasetelt éltek.

Most azonban bekövetkeztek az egyptomi hét szűk esztendő napjai, Kázmér nem kapott állást és bizony igen szűken felt a tarisznyából.

Volt ugyan a feleségének egy keves megtakarított pénze, de ehhez nem akartak nyulni, félretévé azt a végső szükség napjaira.

Kázmérnak az volt az elve, hogy az ember csináljon, kössön minél több ismeretséget, mert így a jó barátkozások révén nem lehetesen tudni, milyen szerenese csap le éppen akkor, a mikor nem várják.

Igyekedett is ennek az elvnek minél jobban érvényt szerezni és a családi fűhelyétől való gyakori kimaradásaira ez mindannyiszor igen jó menteségül szolgált és a felzaklatott lelkiismeret háborgó tengerének hullámaira csillapító olaj gyantát hatott.

Szoknyáné egy ízben egyik szép delután kiinn sétált a városíget poros utjain, mikor egy uralral találkozott, a ki szemben jött vele és fágra nyíll csodálkozó szemekkel állott meg előtte, midőn ő mellette elhaladt.

Nem fektetve suht erre az incidensre, közönyösen haladt tovább, meg lévén szokva, hogy mint csinos asszonyt erősen meg szokták nezegetni, midőn az előbbeni ur ismételen elébe került, ismét jól megnézte és ezt a műveletet még egy párszor ismételte.

Szoknyáné zavarba jött egy kissé, azt gondolván, hogy valami régi ismerőse, akit ő nem ismert fel és már-már nem tudta mihez fogjon, midőn a fenti ur ismét elébe került és egyenesen hozzálépve megszólította:

— Bocsássa meg asszonyom, ha megszólítottam, de arra a feltűnő hasonlatosság készlet.

Szoknyáné hallgatott. Az ur ujra szólt:

— Ugyanis nagyságd feltűnően hasonlít az én palackjaimon levő czimképhez. Ez a hasonlatosság valóban fenomenális. Bocsánat meg be sem mutatkozom. Sampusz pezsgőgyáros vagyok.

Lassanként elolvadt a jeg közöttük és Szoknyáné látván, hogy a pezsgőgyárosnak semmi rossz számdéka nincs, engedett tartózkodásából, főleg akkor, midőn az felemeltette, hogy egy ügyes ügynököt keres pezsgőéhez, aki igen szép fizetést kaphatna.

Szoknyáné mindjárt a férjére gondolt és azon törté a fejet, hogy miképen lehetett ezt az arany-halacska, mely ilyen véletlenségből úszik feljő, magukhoz edesgetni, hogy a férje az említett állást megkaphatna. A pezsgőgyárosnak azonban egyelőre semmit sem áruil el, hanem egy jó vacsora tervét forgatta agyában, melyre meg fogja hívni a pezsgőgyarost és aztán — minthogy ily alkalommal közelebb dobognak egymáshoz a szívek — kiviszi a férjével együtt, hogy férje alkalmaztassék.

Meglehető szívélyes társalgás után, miközben egészen megbárakoztak, vacsorára hívta meg masnap estére a pezsgőgyarost, ki biztosra megígérte elővetélt. Azzal váltak el, hogy »a viszontlátásra!«

Hazaérvén, első dolga volt férjének a jó fogást elbeszélni, aki szintén megörült a hír hallatára, aki beigazolva látta azt az elvét, hogy mégis milyen jó az ismeretség.

Elhatározták tehát, hogy naszerűt vacsorát csapnak és a megtakarított pénzből is áldoznak egy esomót, csakhogy megnyerjék a pezsgőgyáros jóindulatát.

A jó falatok mellé tehát beszereztek a pezsgő-üvegek egész sorozatát, el lévén készülve arra, hogy a pezsgőgyáros kitűnően tud inni s meg se kottyan neki egy-két-kilenc üveg.

Pontosan a mondott időre be is állított a

Lipótné, Watterich Adolfné, Witter Antalné, Schmied Károlyné, Berkes Antalné, Hasenberger Ferenczné, Leiméter Istvánné, Söveggyártó Ferenczné, May Ferenczné, Klein Regina, Brunnmüller Antalné, Simon Imréné, Öv. Günzl Manóné, Tersztyánszky Sándorné, Altmann Mórné, Szabó Miklósné, Kis Tiborné, Tóth Jenőné, Jaiczay Jánosné, Stöckel Kálmánné, Broszel Józsefné, Büttner Jánosné, Huszka Istvánné, Springut Janett, Kraf Jánosné, Tomola Rolandné, Fent Nándorné, Böhm Emilné, Petánovics Józsefné, Stumpf Józsefné, Weisz Károlyné, Bittenbinder Jánosné, Paukl Antalné, Papp Emilné, Malosechek Józsefné, Holndonner Ignáczné, Schwarz Józsefné, Mayer Jánosné, Nagy Ferenczné, Liedl Józsefné, Leiméter Jánosné, Alnach Ferenczné, Freisz Károlyné, Valez Józsefné, Kovács Józsefné, Szentgyörgyi Ferenczné, Fom Emilné, Simonek Antonet, Bernhart Gyuláné, Rosta Ferenczné, Jalics Ignáczné, Gelbmann Andrásné, Köber Lénárdné, Löwy Mórné, Appl Jánosné, Pódo Etel, Pilmayer Lőrinczné, Holländer Dezsőné, Somy Mihályné, Kommer Antalné, Schmied Antalné, Reich Johanna, Weisz Gusztávné, Hornyák Mihályné, Danka Józsefné, Kaiser Miksáné, Blau Ignáczné, Mitrovácz Adolfné, Mayer Józsefné, Simon Józsefné, öv. Gaidorszky Mari, Kommer Ferenczné, Sverteczky Gáspárné, Széga Gusztávné, Frommer Alajosné, Malikovszky Ödöné, Rosenfeld Adolfné, Metz Alajosné, ifj. Schweiger Józsefné, Lázi Jánosné, Keimer Miksáné, Lindmayer Mihályné, Gundl Jánosné, Pótl Dénésné, Kiss Henrikné, Szvecsina Frigyesné, Fleischmann Adolfné, Hell Józsefné, Fürst Tivadorné, Sárchán Jánosné, Reich Frigyesné, Lintner Frigyesné, Trefek Ferenczné, Reriez Ferenczné, Okrona Mártonné.

Leányok: Herz Nettike és Heléna, Candler Emilia, Strachnyczky Lujza, Puczel Irma és Anna, Keitl Emma, Freund Berta, Adamovics Krisztina, Feith Teresi és Katicza, Heller Katicza, Zwercsek Vilma és Hermina, Witter Hermína, Berkes Marezella és Margit, Hasenberger Vilma, Schusztler Karolin és Boriska, Ribbauer Irma, Wlaszák Boriska, Söveggyártó Miecz, Klein Etelka, Brunnmüller Anna, Bray Etel, Brunnmüller Irma, Günzel Mariska, Altmann Irma, Tersztyánszky Emma, Till Lujza, Kis Vilma, Paukl Margit, Helyesi Józsa, Malosechek Irén, Ulm Aranka, Schwarzl Teréz, Laczkó Irén, Dittner Margit, Kleimetter Boris, Truppert Ilona, Liedl Ernesztin, Udvary Flóra, Valez Gizella, Rosta Ilona, Laczó Ilona, Reich Ilona, Reich Róza, Annás Nina, Schmitt Anna, Hornyák Anna, Hornyák Irma, Schwarz Gizella, Dötl Irén, Kommer Katicza, Frimm Etelka, Fynaly Berta, Malikovszky Kamilla, Loszkott Lenke, Rosenfeld Rózika, Rosenfeld Sarolta, Metz Hermína, Holzhafter Mariska, Brokesch Mariska, Pazai Katicza, Lindmayer Elza, Horváth Mathild, Pótl Gizella, Ober Berta, Szvecsina Anna, Bezey Erzsike, Hell Borbála, Tomcsányi Margit, Fürst Mieczike, Sárchán Mieczike, Reich Irénke, Reich Aranka, Ábel Annuska, Statt Anna, Gerdes Gizella, Okrona Gizella, Stöckel Katicza, Gebauer Mariska, Gebauer Aurélia, Huszka Erzsé, Mohr Czeczillia, Tomola Etelka, Kapitány Fanni, Szabó Jolán, Bittenbinder Etel, Schusztler Róza, Horváth Anna, Horváth Erzsike és Pelezmann Róza.

A pinczerek helyzete a társadalomban.

(H.) Midőn kezünkbe vesszük a tollat, hogy a fenti témáról írjunk, a nagy római költő igaz mondása jut eszünkbe: »Difficili le est satyram non scribere«. Nehéz satyrát nem írni, illetve nehéz elkerülni, hogy satyr-

pezzgőyáros. A bemutatkozások megtörténvén, asztalhoz ültek, ami a pezzgőyárosnak láthatólag széles mosolyt vont ajkaira, léven nagyobb nyenez, nagyobb szakértelmű az évésben, mint a pezzgőyártásban.

A vacsora derült hangulatban folyt. A pezzgősüdügök durrogtak s egymásután repültek ki a palaczkokból, úgy Kázmér, mint vendége igen begyakoroltak léven a pezzgőivásban, az egyik hajdani foglalkozásánál fogva, a másik jelenlegi hivatása folytán.

Kázmér egyelőre nem rukkolt ki a színnel, azt várva, hogy minél jobban bemelegszik a pezzgőyáros, annál valószínűbb lesz kérésének sikere s minél rózsaszínűbbnek fogja látni a pezzgőyáros a világot, annál rózsásabb lesz az ő reményeige is.

A nyolczadik üveg pezzgő után már pertu-t ittak és kölönösen biztosították egymást, hogy örök sirig tartó barátok maradnak s megesküdtek, hogy soha el nem hagyják egymást. Kázmér most már elérkezettnek látta a pillanatot, hogy előljön kérdésével, azonban mielőtt szólhatott volna, a pezzgőyáros ezekkel a szavakkal fordult hozzá:

— Megengedsz nekem egy kérését, kedves barátom, hiszen pertu-pajtások között ez nem ütközik semmi akadályba?

— Kérlek szépen, csak beszélj!

— Ugy látom, kedves barátom, hogy nálad tetemes pezzgőmennyiség szükséges a te háztartásodban s minthogy most már pertu-barátok és örökre jó pajtások vagyunk és remélem azok is maradunk, nem veszed rossz néven, ha arra kérek, hogy ne végy másnál pezzgőt, hanem szükségleted csak nálam, kizárólag nálam fedeződ, mert a Sampusz-fele pezzgő a legjobb a világon, üvegje csak négy forint s nekéd bérmentesen fogom hazhoz szállítani!

Völgyes Andor.

rává ne válják a szelid stylus, midőn a pinczereknek a társadalom testében elfoglalt helyzetét akarjuk méltatni. Mert ez olyan égető seb, melyhez ha hozzányulunk, mindig fáj az érintés és magasabb fokra hág a láz; ezt azonban el nem kerülhetjük, mert elvégre is nem tűrhető, hogy az emberi társadalom egy igen hasznos és törekvő osztálya, mely épen olyan egyenrangu polgára a hazának, mint bárki más, és ép úgy haló lényezője a társadalmi életnek, mint azok, a kik kicsinyléssel beszélnek róla, nem tűrhető, hogy ez a társadalmi osztály számkivetett pária legyen és állandó céltáblája a gúnyos megvetést jelző neveléséges megjegyzéseknek és az emberi életre fontos befolyással bíró hivatása felületes kicsinylés tárgyává tétessék.

Mert mit tapasztalunk, ha alkalmunk van azon helyeken megfordulni, hol a pinczerek kötelességéhen hivatásukat teljesítik és megszereznek minden lehető kényelmet annak, a ki otthon talán sohasem volt a kiszolgáltatáshoz hozzászokva! Egészen al-sőbbrendű lényeknek tekintik a pinczereket, mintha ők arra volnának rendeltetve, hogy a közönség ajkairól ellessék a még ki sem mondott szót és megértsek a ki nem fejezett gondolatot. Rabszolgának tartják a szó szoros értelmében, mintha nem volna egyéb, mint eszköz, vágyaik kielégítésére, óhajaik betöltésére, egy emberi gép, melynek csak parancsolnak és a mely csak engedelmessékedik szó nélkül, csak gép, a mely tiszteletet nem érdemel, melynek érdemei nincsenek, egy semmi, egy nulla, a mely nem számít, elfelejtik, hogy a pinczér is ember, a kinek erőz lelke van, a ki ép úgy husból és vérből áll, mint ők, a ki az emberiség nagy érdekeinek előmozdításában velök egyenrangú lényező, ép oly erővel járul hozzá az emberiség előretörő haladásához mint ők, és a társadalom bonyolódott szerkezetű gépezetében a sok tényező között épen oly nélkülözhetetlen, mint egy kerék az óraszerkezetben, mely ha elromlik, vagy kiesik, a szerkezet megáll és nem működik addig, míg újat nem pótoltatik.

Nem tudják a társadalomban eléggé megbecsülni a pinczért, mert a közönség nagy részt elfoglalt a pinczér életpályája iránt. Sőt lenézőleg beszélnek hivatásáról, a melynek fontosságát már fentebb méltattuk. Nem tudják megtalálni a pinczérben az embert, a ki gondokkal telve és azokkal küzködve, gyakran nagyszámu család existenciájának alapját hordozva meggönyvedt vállain, míg rajta van az obligát frakk, kénytelen azokat ellitkolni és kívül vigarozot vágni, míg agyában a gondok serege forr és a szíve vészlik, vagy míg otthon beteg felesége és gyermeke küzd a veszélyes korrall. Az emberi méltóságot sértik meg benne, a mi sajnos, igen gyakran történik, s mint valami névtelen állatot, pszt! hé! és ilyenféle hivatással illetik. Ez pedig csak a közönség ezt elkövető részének neveltségére vall és arra, hogy a szellemi niveau nálunk e tekintetben messze elmarad azon színvonal mögött, melyre már régen felemelkedtek a nyugat-európai társadalmak publikumai, a kiktől épen az emberi méltóság szentséget képez, a melynek bármint uton történő megsértése bűn maga a közönség, maga a társadalom ellen; a hol a pinczér épen olyan ember, mint más, pályája ép oly hasznos és tekintélyes foglalkozás, mint bárki másé, mint bármely más mestersége, sőt mint a művészeté és tudomány harcosaié. A hol a társadalom minden rétege át van hatva attól a gondolattól, hogy mindenkit meg kell becsülnünk, a ki tisztességes uton szerzi kenyerét, nem öl, nem lop, nem rabol, nem sikkaszt, hanem bármikor emelt fővel lép fel az emberiség szemébe elébe, mert fején ott ragyog a kinosan verejtékes munka izzadságával megszerzett becsület hervadtlan koszorúja és a hasznos, az emberiség érdekeit előmozdító élet tisztessége.

A pinczéri pálya dehonesztált tekintélyének okát már több ízben kutaftuk, keresetk és vizsgálták mások is ezen exorbitans jelenségnek kuforrását. Sokan a jelenlegi helyzet szignaturáját a borraivalóbból vezették le, mint a melynek elfogadása, illetve a pinczerek arra utaltsága közvetlen okozója a pinczerek tekintélye hanyatlásának, illetőleg semmibe vevésének. A nélkül, hogy a dolog érdemét érinteni akarnók, legyen szabad csupán arra az egyetlen ténykörülményre rámutatnunk, hogy nemcsak a pinczéri élet-pálya az egyetlen, hol a borraivalók rendszere gyökösítve van, itt van például a bérkocsis-ivar, mely szintén hasonló helyzetben van a borraivalók tekintetében és a közönség részéről még sincs annyi lenézésnek kitve. Másfelől kell tehát keresni, másban kell rejtenie a pálya autoritatív hanyatlásának, bár mindenesetre a borraivalónak is jut egy csekély szerep abban a drámában, melynek a pinczéri pálya tekintélye a tragikus és katasztrófával fenyegetett hőse.

Nem elég azonban csak az, hogy a helyzetet illusztráljuk és feltárjuk a sérelmeket, melyek orvoslásra várnak, hanem mindent el kell követnünk arra nézve, hogy a baj szanáltassék, hogy lenyessük a veszélyes kinövéseket, mielőtt azok elhatalmasodásából komoly baj keletkezne. Orvosszerekre van szükség, az elgyengült tekintély helyre és talpra állításához s meg kell keresnünk a támaszt, a melyre támaszkodva, a pinczerek derék és törekvő testülete ne csak tövisait érezze pályájának, hanem jusson ki neki egy kevés annak fényes ragyogásából és jóleső melegéből is.

Erre nézve pedig az első követelmény az, hogy maguk a pinczerek igyekezzenek tekintélyük felemelése és megóvása érdekében oda működni, hogy a közjüket nem való tisztességtelen elemeket dobják ki maguk közül, a mint a salak leválik a nemes fém olvadékaról, maradjon tisztán testületük minden hozzáférkőző gyanútól, ők maguk neveljék a közönséget arra, hogy bennük megismerni és becsülni tanulja az embert a hivatalos álarcz alatt, keltsenek fel maguk iránt a társadalom minden osztályában rokonszenvet és tiszteletet, melylyel a pálya megbecsülése is jár.

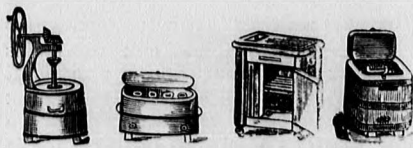
A közönség pedig, a mely már eddig is annyit vétett az emberi méltóság szenteséges eszméje ellen, rá fog jönni arra a tudatra, hogy a pinczér embertársa, a ki fontos szolgálatokat végez az emberiség érdekében és nagy jelentőségű missiót teljesít a közérdek szent nevében és akkor az eddig elvont becsületet teljes erejében meg fogja adni ennek a félreismert testületnek, melynek egére fel fog vonulni annyi boru után az általános tekintély fényözött sugárzó napja!

A borhamisítások ellen.

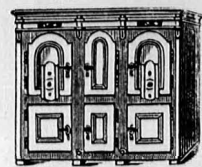
A mesterséges borok eltiltásáról szóló törvény végrehajtását, D a r á n y földművelésügyi miniszter kezdeményezésére, végre teljes erélylyel vette a kormány kezébe. Ennek folytán a borhamisítók ellen, kik a magyar bor régi jó hírnevét már csaknem teljesen tönkre tették, s ezzel a bortermelőnek milliókra menő károkat okoztak, néhány hónap óta oly erélyes akció indult meg, hogy ez a hamisítók közt valóságos consternatiót keltett.

A borhamisítók természetesen feltűné a börtöket, mindent elkövetnek, hogy a bortörvény erélyes végrehajtását megakadályozzák, sőt igyekeztek kézzelfoghatólag oda irányul, hogy az egész bortörvény hatályon kívül helyeztessék, s ők ismét szabadon folytathassák üzemeiket. E célból a legigazságtalanabb támadásokat intézik a kormány, és különösen a földművelésügyi-miniszter ellen, s azt akarják elhitetni a közönséggel, hogy a törvény végrehajtása csak a borkereskedők zaklatására és üldözésére való, és általában a borkereskedés tönkretételére irányul, s azzal ijesztik a termelőket, hogy akkor majd nem fogják tudni eladni boraikat. Aligha fog azonban sikerülni bárkit is tévútra vezetniök, mert mindenki tisztában van azzal, hogy a bortörvény szigorú végrehajtására és a borhamisítások megszüntetésére elegendő szükség van.

Sőt a borhamisítók újabb időben annyira mernek menni, hogy egyenesen a termelőket gyanúsítják azzal, hogy azok vizezik boraikat.

GINDERT ISTVÁN

Jégszekrény, hűtő- és fagyasztó-készülékek, puhafa butor, konyha és háztartási eszközök gyára
Budapest, VI., Klapka-u. 5.

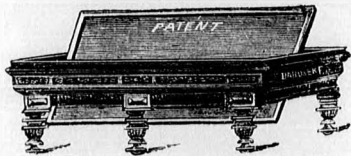
Raktár:

VI. Teréz-körút 8.

BABUSEK FERENCZ

mű-butor és tekeasztal üzlete

Budapest, VI., Szondy-utca 19, Csengery-u. sarok
Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgymint: háló-, ebédlő-, szalon-, kávéház-, portál- és ízület-berendezéseket helyben és vidékre. —
Ajánlja

fordítható tekeasztalait,

egyik oldal golyó-, a másik oldal karamboljáték számára, mindkét oldal márvánnyal ellátva.

Új és használt tekeasztalok és mindennemű kellékek dus választékban mindig raktáron.
Mindenféle stílybeni kávéház-berendezések elvállaltatnak.

Árak megegyezés szerint.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Rum, finom likőrök, törköly és szilvriumot

bárki házi használatra hideg uton minden készülék nélkül kitűnő minőségben előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen.

Watterich A. Budapest,
dohány-utca 5.

Czikkék a borkezeléshez.
Minden borbetegség elleni szerek.

Első és legrégibb üzlet e szakmában.

Fennáll 30 év óta.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emészthetőképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

Ágnes-forrás

természetes szénsavdús ásványvíz,

mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó asztali és étrendi savanyvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, de egyszersmind serkentőleg hat a gyomor szervezetre; emésztőképességét helyreállítja és okozza, valamint minden kóros behatástól megóvja.

Kedvelt borvíz.

Az Ágnes-forrás kezeléséé.

Főraktár: Édeskuty L. os. és k. udvari szállító,
Budapesten, V., Erzsébet tér 8. sz.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Természetes dolog, hogy a bort vizézni vagy általában mesterséges bort készíteni egyaránt tilos mind a termelőnek, mind a kereskedőnek, s akár az egyik, akár a másik teszi ezt, mindenesetre büntetendő, mert a borhamisítók mesterségére, amely mellett sem a becsületes kereskedő nem boldogulhat s a mi miatt a fogyasztó közönség sem juthat tiszta egészséges borhoz, kérelhelhetlen erőlyvel és szigorral véget kell vetni.

Ellenben a tisztességes szőlőgazdák s a tisztességes borkereskedőknek nincs oka félni a bortörvény bármily szigorú végrehajtásától sem. Sőt ezeknek érdekei éppen a törvény erőly végrehajtását és a hamisítók szigorú megbüntetését kívánják.

Másrészt azonban természetes, hogy senkinek a nevével nem szabad ok nélkül meghurcolni s következképpen a kihágási eljárást bárki ellen, csak alapos gyanu vagy teljesen megbízható feljelentés esetében szabad megindítani. E tekintetben tehát a hatóságoknak mindig tapintatosan és óvatosan kell eljárniok s magától értetődik, hogy a vizsgálat befejezése és jogerős ítélet meghozatala előtt a gyanúsított egyének neveit nyilvánosságra hozni, s őket így pellengerre állítani nem szabad. A kire a hamisítás tényleg rábizonyul, azt azután le kell leplezni a nyilvánosság előtt is, akár termelő az illető, akár kereskedő, hogy a közönség vele szemben óvatosságra intessék.

Ezeknek szigorú szem előtt tartásával, a bortörvény végrehajtását jövőre teljes erőlyvel kell folytatni, s attól visszariadni sem a kormányának, sem a hatóságoknak nem szabad, mert azt a tisztességes bortermelők s a fogyasztó közönség érdekei — melyek közt e tekintetben ellentét nem is képzelhető — egyaránt megkövetelik. **M. T.**

Közygylés.

Az »Artesia« budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgőitalok-gyár részvény-társasága febr. hó 23-án saját helyiségében (VI., Egressy-ut 20 c) Lippert Lajos elnököte mellett tartotta meg rendes évi közgyűlést.

Az igazgatósági jelentésben felemlítetett, hogy az idén a három gyárral az újonnan, a kor igényeinek megfelelően épült helyiségbe költöztek s a költözködéssel járó költségek és befektetések által kevesebb eredményt tudtak kimutatni.

Az igazgatóság ellátározta, hogy ezektől — különben is tekintetbe véve a rossz üzleti évet — ez idén csak 6% -ot fizet.

Kund Sándor részvényes óhajátására, hogy az idén is 8% -ot fizessenek, Gundel János felszólalásában kiemeli, hogy igenis elég 6%, sőt ő azt ajánlaná, hogy csak 5% -ot fizessenek, mert ő sokkal jobban látja a vállalat jövőjét biztosítva, ha nagyobb összeget a tartalékalapra fordítanak és nem az osztalékra, s ezen helyes eljárástól ő csak köszönetet tud az igazgatóságnak szavazni.

Ezen fényes eredmény csakis úgy volt elérhető, hogy a gazdálkodás és az üzlet vezetésé oly szakemberre van bízva, ki feladatának minden tekintetben képes eleget tenni és ez az általános ismert és kedvelt férfiú, Grünwald Mór vezérigazgató. Nem szabad azt sem figyelmen kívül hagyunk, hogy a gyár igazgatósága minden tekintetben támogatja a vezérigazgatót nemes működésében.

Legjobb bizonyíték erre névze az hogy a megjelent igazgatósági választáson az eddigieket egyhangulag választották meg, a minék mi is szívből örülünk, mert tudhatjuk, hogy ezentul is a részvényesek befektetett vagyona helyesen és lelkiismeretesen kezelve lesz.

Az üzleti év eredménye: tiszta nyereség 38,853 frt 8 kr., ebből 7000 frt a tartalékalapra helyezettelt.

Az igazgatóság tagjai újból lettek: Lippert Lajos, Kommer Antal, Stancsu József, Jahn Ede, Grünwald Mór, Dr. Wágner Jenő, Wampetics Ferencz, Hölle Márton.

A közgyűlés után az újonnan megválasztott igazgatók gyűlést tartottak és elnöknek Lippert Lajos, alelnöknek Kommer Antal és vezérigazgatónak Grünwald Mór választották meg.

A komáromi vendéglős-ipartársulat.

A komáromi vendéglős-ipartársulat folyó évi február hó 10-én tartotta rendes évi közgyűlést Maitz Rezső vendéglős (Nérey-féle) termeiben. Jelen voltak: Szarka Jenő elnök, Horváth Béla elnök-helyettes, Fehér János pénztárnok, Bubiés György, mint özv. Eder Ferenczné igazolt megbízottja, Kovács Károly, Klein Márton, Uffenbeiner Ármín, Waldhauser József, Steiner Ignác, Hirschler Ferencz, Hajmássy Lajos, Waissel Gusztáv, Weinmann Frigyes, Horváth Béla, Muk Ferencz, mint özv. Hermann Alajosné megbízottja, Freysinger Mór, Joachim József, Kolozsvári Nagy József, Boór József jegyző és még többen.

Szarka Jenő elnök a közgyűlést megnyitván, bemutatja Joachim József háztulajdonos és vendéglőt és Wassél Gusztáv es. és kir. tiszti casinói vendéglőt mint új tagokat, kik a szokott díjak felzetése mellett felvettek; valamint özv. Kepp Ármíné férje, Fritz Pál vendéglőt. Ezután a társulat jelenlévő jegyzőjét kéri fel az elnöki évi

jelentés előterjesztésére, a mely következképpen hangzik:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Eddigi szokásainkhoz híven, van szerencsém a szép számban megjelent ipartársulat tagjait üdvözölni és évi jelentésemet — tekintettel arra, hogy a megejtendő tisztújítás ezt igényli — az elmúlt három évre is kiterjeszteni.

1896 évi márczius 6-tól egészen az 1897. január 11-iki rendkívüli közgyűlésig, csakis csekély személyem elnökké való megválasztása által, történt a tisztikarban változás, kivéve azon szomorú eseteket, melyeknél fogva Kepp Ármín, volt felejtársulat elnököte, Leitner János és Trautner Lipót volt választmányi tagok, Hornyáček János volt számvevő és Letenai János tagársak szomorú elhalálozásukat és végre Kadvány Medárd, Kántor Ede és Gmeling Ferencz választmányi póttagok körünlől történt eltávozásukat.

Alkalmunk volt ipartársulati alapszabályaink megváltoztatni, a betegpénztárt megszüntetni, de az eddigi fizelet társulati orvos sorsa iránti intézkedés fenmaradván. Fentartottuk azonban választmányunknak azon jogot, miszerint a magát előadható rendkívüli esetekben egyes tagársaknak segély engedélyezhető.

Ambár a m. kir. pénzügyminiszter 2342 896. szám alatti magas rendelkezéval a komáromi italmérésű üzletek számát 85-re, a kereskedők és szatócsok kisebb italárúsításait azonban 30-ra szállította le, — a kantiszokat ide nem is számítva — mégis azt találtuk, hogy a legfelsőbb helyen engedélyeztetéknél több italmérés-üzlet létezik, miert is a dolgot világosabban látni óhajtván, alapszabályaink értelmében a m. kir. pénzügyigazgató-sághoz fordultunk, az engedélyezett üzletek velünk való közléseért, ott azonban elutasítottunk.

Nagyobb terhek, névszerint pedig a városi rendkívüli pótlékok megszüntetésé céljából, az illetékes miniszteriumoknál küldötttségileg is tisztelegünk, kiemelve különösen az újabb időben megszavazott szik- és ásványvízre vonatkozó illetekeket, mely tekintetben azonban mai napig a miniszteri döntvény velünk nem közölte, mégis a mult napokban megtartott rendkívüli városi közgyűlés folyó hó 20-án fogja életbe léptetni ebbeli szabályrendeletét. Az időközben felemlített szikviz-árak oka állítólag az, hogy a helybeli szikvizgyárosok a várossal egyezményre lépévn, 1500 forint évi átalányt fizetnek.

Alapszabályaink 1. §-a szerint tartozván a társulati tagok közös érdekeit előmozdítani, köteleességüknek tartottuk, a rendkívüli közgyűlés megbízása folytán, minthogy 1896. évi szeptember 28—30-án Budapesten megtart. II. millenniumi orsz. vendéglős-értekezletben is tehetségünkhöz képest részt vettünk, a mult évi május hó 12-én és 13-án Debreczenben megtartott harmadik magyar vendéglős-kongresszuson háromtagu küldöttségként megjelenni, ott szakmánkat illető felszólalásaink és ezen társulat által szükségeseznek kijelölt indítványainkkal befolyjni, az illető m. kir. miniszteriumokhoz küldötttségileg benyújtani rendelt emlékiratok tárgyalása és szövegezésébe, s ily módon a nagy számban az ország számos vidékeiről összegyülekezett ipartársulatok küldöttei és egyes szaktársak hozzájárulásával vélnél közgyűnket leghathatósabb támogatni és iparunkat közmegelegedést keltő révspartra vezetni. Volt is e részben kifejezve azon nézet, hogy a vendéglős-kongresszusok nemcsak hogy a kar tekintélyének emeléséhez járultak, hanem magának a vendéglős-iparnak is nem csekély erkölcsi és anyagi hasznot biztosítottak, a mi már abban is talált kifejezést, miszerint a m. kir. kereskedelmi miniszterium által az italmérésű törvény reviziójára vonatkozó törvényjavaslat benyújtott s általában a terhek leszállítása kilitásba helyeztetett és reméljük egyuttal, hogy a felállított országos ipartanácsban vendéglős-ipartársulataink bizalmi férfainak is befolyás lesz biztosítva. A midőn a mi társulatunk is ezen érdekeinket igen közelről érintő szellemben eljárni hivatott és egyáltalában eljárni szent köteleességül ismerte el, azt hisszük, hogy bár lassan, de fokónként mégis kedvezőbb jövőre nyílnak majd kilitásaink, mint akkor nyílnának, ha semmit sem tennénk és épséggel semmi áldozatot hozni készek nem volnánk. Így gondolkozunk az országunkban létező többi vendéglős-ipartársulatok is, tüzven ki ezéljukat minél több törvényben megengedett italmérésű társulatait alkotni s szaktársainkkal minél nagyobb egyetértésre buzdítani.

Legyen itt megjegyezve, hogy a mult évben Nagyváradon egy vendéglős- és kávé-egylet alakult, melynek elnököül Czeglédi Sándor, a földfal-fogadó hérlője választatván meg s az egylet már is előkészléteket tesz a folyó évben ott tartandó vendéglős-kongresszusra.

Ha mindezek daczára várakozásunknak meg nem felel az eddigi eredmény, az ne legyen ok a csüggedésre, hanem inkább fokozott és következtességgel párosult erőlyes felkarolására közgyűneinknek.

Helyi viszonyainkra vonatkozólag értem, miszerint a bor és más italokkal való házalás tárgyában folyamodunk és úgy tudjuk, hogy az városunkban meg is szüntettetett.

Vannak kereskedők, kik »italmérés« szóval jelzik a náluk kapható italokat, a mi törvénytelen lévén, mert csakis kisebb mértékben való árusítás szabad s megtiltettek ezen visszaélés ellen a kellő lépések annál is inkább, mert tapasztaltatott, hogy tényleg italkimérés-féle eljárás egyes esetekben gyakoroltatott.

A magánkifözök ellen tett felszólalásunk sikertelen maradt, mert a főkapitányi hivatal nézete szerint a kifözési engedély bizonyos díjak mellett meg nem tagadható.

A múlt évben tartott 8 rendkívüli közgyűlés, 9 választmányi ülés és két kisebb értekezlet; ezen utóbbiak alkalmasok lévén a tagok közt az összetartást előmozdítani s óhajtható is volna azok gyakoribb megtartása.

A betervezett számvizsgáló-bizottság jelentéséből meg tudható ipartársulatunk pénztári és vagyoni állása is. Ezek után magamat szíves jóindulatukba ajánlva, maradtam a mélyen tisztelt közgyűlés szívébe tisztelettel.

Szarka Jenő,
elnök.

Az elnöki jelentés a tagoknak megnyugtató tudomással szolgálván, annak idején a megfelelő intézkedések megtételét fognak.

A társulati jegyző előterjesztvén az elmúlt három évben a kormányzó választmány névsorát is s megjegyezvén, hogy a napirend értelmében intézkedés teendő egy elnök, két alelnök és három számvizsgáló és a választmány megválasztása iránt.

Ezen jelentés után nyomban felszólalt a jelenlevő elnök és erélyes s meggyőződéssel kelt szavakkal úgy a maga, mint elnöktársai és a választmány, valamint a számvizsgáló nevében is megköszöni az eddigi bizalmat és a tisztai állásokat a t. közgyűlés kezébe letezi. Miután azonban a közgyűlés hangulata az elnök és a tisztikai működése ellen kifogásokat nem emelven, a volt tisztikai — csekély változtatással — a következőképpen választotta meg: Tiszteletbeli elnök: Puh Róly.

Elnök: Szarka Jenő, »Magyar király«-számloda tulajdonosa.

Első alelnök: Horváth Béla, vasúti vendéglős. Második alelnök: Bubic György, »Széchenyi«-vendéglős.

Választmányi tagok lettek: Wittek Ferencz, Horváth Ferencz, Nagy Ferencz, Hajmássy Lajos, Heinslmayer Pál, Kolozsvári Nagy József, Gál Arnold, Maitz Rezső, Keil Márton, Uffenheimer Armin, Weinmann Frigyes, Steiner Ignác, Wassál Gusztáv, Joachim József, Gruber Ede, Waldhauser József és Széles István.

Számvizsgáló: Kácsér Pál, Uffenheimer Armin és Muk Ferencz. Boor József, jegyző.

Kimutatás

a budapesti I—III. ker. szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők táncvígalmuk alkalmával befolyt felülfizetésekről.

	frt kr.
Első magyar részvény-serfözde	30.—
Polgári serfözde	23.50
Haggenmacher Henrik ur	22.—
Wagner Alajos ur	17.—
Werner Adolf ur	17.—
Schleicher József ur	17.—
Ozv. Huberth urnó	12.—
Br. Szeltenmayer ur	8.50
Kommer Ferencz ur	8.50
Törley József ur	7.—
Rajágh Lajos ur	7.—
Gundel János ur	7.—
Löwenstein Nándor ur	7.—
Stadler Károly ur	7.—
Barabás József ur	7.—
Zornmüller N. ur	5.—
Aich János ur	3.50
Páris Vilmos ur	3.50
Koczor Rezső ur	3.50
Glück Frigyes ur	2.—
Bojesies Simon ur	2.—
Galambos Ulrik ur	2.—
Leikam Agoston ur	2.—
Nagy Jenő József ur	2.—
Noszek Ignác ur	2.—
Rajkay Mihály ur	2.—
Schierer Károly ur	2.—
Szansz Lipót ur	2.—
Wödl János ur	2.—
Müllner József ur	2.—
Örley Géza ur	1.50
Reinprecht Rezső ur	1.50
Förster Konrad ur	1.50
Rockstroh N. ur	1.50
Pecz Károly ur	1.50
Nekpisz Józsefné urnó	1.—
N. N.	1.—
Freund Lipót ur	—50
Schnell József ur	—50
Straszhofer János ur	—50
Összesen	246.—

A rendező-bizottság ez uton is köszönetét nyilvánítja ezen felülfizetésekről.
Budapest, 1899, február hó 16-án.

Az elnökség.

Fortschritte in der Bierbrauerei.

Es ist in der neueren Zeit aus der amerikanischen Praxis eine Methode hervorgegangen, welche es erlaubt direkt nach vollendeter Gährung ein hoch brillantes, glanzfeines, haltbares und allen Anforderungen des Consums entsprechendes Bier zu gewinnen. Voraussetzung ist eine tadellose Qualität des zu klärenden Bieres. Um keinen Zweifel

Raum darüber zu geben, sei das Nothwendigste zur Bereitung eines solchen, gut klärenden Bieres angeführt.

Normaler Maischakt, das ist keine Stärkereaktion in Würze und Bier.

Genügende heisse Lüftung der Würze zur Vermeidung von Hopfenharzausscheidungen im fertigen Bier.

Reichliche kalte Lüftung der Würze zu Beginn der Gährung und Phosphorsäuregehalt in der Würze — am besten durch Benützung von Rohrfrucht — zur guten Ausbildung der Hefezellen.

Möglichst Abwesenheit von wilden Hefen, Kalmipilzen und Bacterien im Bier; wird erzielt durch Benützung einer Anstellhefe, welche möglichst frei von diesen Organismen, wobei Sorge getragen werden muss, dass keine Infection der Würze vor der Gährung oder des Bieres nach der Gährung stattfindet. Ferner Befolgung der Principien der natürlichen Reinzucht der Hefe während der Gährung.

Vergährung des Bieres bis zum Endvergährungsgrad, damit sich das Bier hält und eine spätere Hefentrübung oder Wachsen anderer Organismen möglichst vermieden wird.

Der Endvergährungsgrad ist erreicht, wenn das Bier innerhalb 24 Stunden keine wesentliche Erniedrigung am Saccharometer zeigt. Ist dies der Fall, so kühlt man das Bier zweckmässig im Gährbottich oder in einem anderen Bottich, auf den es nach der Gährung gepumpt wurde, mittelst Attemporator langsam auf die Fassungstemperatur herunter, wobei der grösste Theil der Hefe zu Boden sinkt.

Ist die Temperatur des Bieres, am besten auf ein bis zwei Grade über Null, heruntergedrückt, so wird es vom Bodensatz abgezogen und durch einen speciellen Bierkühler laufen gelassen, welcher die Temperatur des Bieres bis auf 0 Grad und selbst darunter abkühlt. Hinter dem Kühler wird das Bier durch Carborisiren mit Kohlensäure gesättigt und läuft durch das Filter zum Abfüllbottich.

Das Bier kommt nach diesem Verfahren sozusagen direkt vom Fassen zum Abfüllen.

Thatsächlich wird auf diese Weise sowohl obergähriges, wie untergähriges, bei hohen, wie bei niedrigen Temperaturen vergohrenes Bier in höchst eleganter und zufriedenstellender Weise marktfähig gemacht.

Zum besseren Verständniss der dabei in's Spiel kommenden Vorgänge möge noch Folgendes Erwähnung finden:

Durch das langsame Abkühlen im Gährbottich auf die sogenannte Fassungstemperatur, welche je nach dem Biere und der Beschaffenheit der Hefe verschieden sein wird, von 1—5° R., stellt die Mehrzahl der Hefezellen ihre Gährthätigkeit ein und fällt zu Boden; es findet eine Vorklämung statt, wodurch der eigentliche Bierkühler und das Filter entlastet und ihre Leistungsfähigkeit erhöht wird.

Handelt es sich um untergähriges Bier, so erhält man zugleich die Anstellhefe, welche von Eiweissstoffen nicht zu sehr verunreinigt ist. Hier kann man noch den Vortheil wahrnehmen, das Bier nach Beendigung der Gährung und vor dem Abkühlen auf andere mit Attemporator versehene Kühlbottiche zu pumpen, wodurch die zum Anstellen dienende, niederfallende Hefe von gröberen mechanischen Verunreinigungen — Trub — und alter Anstellhefe befreit bleibt.

Sobald die Temperatur des Bieres durch den Bierkühler auf 0 Grad oder darunter sinkt, so fallen die im Bier vorher in Lösung befindlichen Eiweissstoffe aus. Der Temperaturunterschied von 1 auf 0 Grad oder darunter ist darum so wesentlich, weil bei 0 Grad die Eiweissstoffe eine dickflockige Beschaffenheit annehmen, wodurch alles im Biere noch Schwebende mitgenommen wird.

Durch dieses Anfallen der Eiweissstoffe des Bieres in dicken Flocken bei einer Temperatur von 0 Grad und nachheriges Filtriren wird das Bier vollständig klar, glanzhell, brillant und, was noch viel werthvoller ist, vollkommen steril und haltbar, indem alle lebenden Organismen eingehüllt und durch das Filter abgeschieden werden.

Passirt ein auf 0 Grad abgekühltes Bier durch ein gut vorbereitetes Filter und wird in sterile Gefässe abgefüllt, so ist dasselbe ebenso unbegrenzt haltbar, wie pasteurisirtes Bier, ohne die beim Pasteurisiren erhaltenen Nachteile zu zeigen.

Erfahrungsgemäss ist das Abkühlen auf 0 Grad und sofortiges Filtriren für gewöhnliche Biere hinreichend, um ein haltbares und glanzfeines Getränk zu erzielen.

E. E.

Az olasz konyháról.

A tulajdonképeni olasz konyhát, a mint azt az előkelőbb családokban vezetik, az idegenek ritkán van alkalma megismerni. A készülékek minden egyszerűsége mellett is igen izletes és különösen a gazdag vegetatív és a tenger habjaiból merített adományok folytán túl van halmozva az életeszközök oly nagy sokaságával, a minőt csakis ez a minden idősközben megáldott éghajlat nyújthat. A külföldi különösen nem kevés bizalmatlansággal

Az ezredéves országos kiállításon

Telefon.

Telefon.

a Millenniumi nagy éremmel kitüntetve.

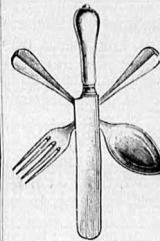
Teljes vendéglő s kávéházi

konyha-berendezést, vörösréz-edényt, kávéházi tűzhelyek 60% fűtési megtakarítással ajánl mindennemű rézműves-munkát, valamint saját szabadalma szerint készített kávé- és teafőzőgépeit legjutányosabb áron pontos kivitel mellett

GALLIK LAJOS rézműves,
Budapest, VII., Nyár-utca 15.

Javitások és czinezések gyorsan elkészítenek és jutányos áron számíttatnak.
Ocska vörösréz napi áron megvételük vagy becserejüket.

Legjobb minőségű
alpaca- és china-ezüstárukat
ajánl
HERRMANN J. L.
cs. és kir. udv. és orsz. érczárú gyári raktára
Budapest, IV. váczi-utca 24.

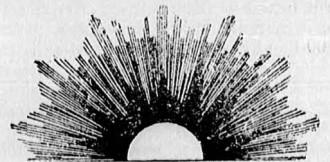
Évőeszközök, bors- és só-tartók, leveses-csészék, ecet- és olaj-állványok, kenyérkosarak, tálczák, serpenyők, kancsók, asztaldíszek, gyertyatartók, állóvilárok stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

16 nagy kitüntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapítottott 1819. évben.

BOROSS TESTVÉREK

Acetylen világítási vállalata

Budapest, IV. Harisch-bazár 19.

Készít magyar királyi szabadalmazott Acetylen-fejlesztőket,

berendez magánlakásokat, egyes házakat, utcákat, nyaralókat, vendéglőket, kávéházakat, gyártelepeket, vasuti és hajóállomásokat

A berendezés költsége igen olcsó.

A jelenkor legszebb világítása és olcsóbb mint a petroleum-világítás.

Harisch-bazári üzletünkben megtekinthető egész nap Acetylen-fejlesztők raktáron vannak és berendezések azonnal eszközölhetők.

Die Buchbinderei mit Maschinenbetrieb von Leopold Neumann in BUDAPEST, VIII. Museum-körút 10. fabrizirt seit Jahren als Specialität Kaffeehaus-Mappen, Speisekarten-Decken und Rohrzeitungshalter aus dem besten Material.

Gediegene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospekte zu Diensten

viseltetik a vaj helyett használatos olaj irányában. Pedig jogos alap nélkül, mert nem ismeri az olajja hamisítatlan tisztán átlatású olajának, a milyent Itália állít elő, finom ízet. Az északi részekben használni szokott olaj, a mit az ételekhez tesznek, kevés kivétellel olcsóbb fajta olajja-olajból legelőbbnyire sesám-olaj és archis-olaj (valamivel jobb minőség) keverékéből áll. A növényi eledeléből különösen a főzések az, a melyben az olasz konyha kiváló gazdagságot képes felmutatni, különösen az articsóka, a mely a *carcio foli* név alatt igen nagy kedveltségnek örvend. A la *guidet* elkészítve, egy speciális római étel, áll pedig fehér kenyér, bors, sok keverékből foghagymával és petrezselyemmel megtöltve és olajban sötétbarnára sütvé. Kevés lakománál hiányzik a forró hamuban sütött, általánosan kedvelt *maroni*. A húsételekhez különösen az alsóbb néposztályban nélkülözhetetlen a *kelvirág*, a mely a mi konyhainkban már régen elvesztette hajdani becsét. Az olaszok nagy előszeretettel viseltetnek minden édes étel iránt, különösen a süteményeket kedvelik és a *pignoli*, a *czitrom*, narancs, befőtt *szolgal* a *confetti*-hez és mindenféle *pasticetti* alkatermésül. Olaszország, Sicília, Malta és Genua erdősegeiből származik a rengeteg sok narancs a déli nap sugarától megérlelt hasonlólatlan aromát és igen finom edes zamatot nyer, nem úgy, mint a nálunk eladottak, melyeket a hosszú út tönkre tesz. Az ottani fákban megérett narancsból készített *gramolata* vagy sorbetto a benne uszálló érett narancs-szeletekkel sokkal jobban érdemlik meg az isteni ital nevezetét, mint a nálunk roppant sok czukorból és narancsvirág-kivonatból készített italok

A bordeauxi bor, valamint termelési és eladási helyeinek történetéhez.

Gironde-megye területén, a melynek fokozatosan emelkedő magaslatai legnagyobb részét gazdag szőlőkkel vannak fedve, a melynek kastélyai, nemesi házai, várjai és a régi korból kiemelkedő romjai lünek elő, a forró déli nap jótékony hatása alatt a nedves meleg tengeri légáramlat közelében a Girondá egyesül Garonne és Dordogue folyók partján érik a szőlő, a melynek vörös és fehér nedve adja a világhírű bordeauxi bort.

Iber, kelta és gall népek lépnek elő a történet homályából mint első leteleplők körülbelül 600 évvel Kr. előtt. A Garonne balpartján, hol ma szélesen elterülő mocsarak vannak, bojkok laktak s medulok, a kikről nem tudják, vajjon ők képezték-e Medoc eredeti népességét, vagy ők nyerték ettől nevüket, míg délfele vasatok települtek le. Ezen és az őket követő népek között élénk ide-odavándorlás folyt, míg a liturigok — lituriges vibicci — megjelentek, a kiknek letelepülése azon helyhez fűződik, a mely még ma is a borral megáldott Gironde departement kereskedelmének központját képezi Bordeaux városához. A liturigok élénk kereskedelmet űztek, termelésekkel foglalkoztak és már ez virágzott akkor, midőn 56-ban Kr. e. a rómaiak elfoglalták az országot.

Nehéz meghatározni, mikor kezdődött ez országban a bortermelés, csak az bizonyos, hogy már a legrégebbi ókorban folytatták. Eredetét azon kereskedelmi összeköttetéseknek köszöni, a mely a phöniciiai hajózásával a déli gyarmatok és a nyugati népek között, a kiknek területét a hajósok érintették, fejlődött. 600 körül Kr. e. massiliai székelyükről hozták a phokaiak a bortermelést a déli Galliába a narbonneusi részre, de a phöniciiaiak már 1100-ban Kr. e. behajóztak az Atlanti oceánba a Gibraltári szoroson keresztül és kereskedelmi összeköttetésre léptek Britanniával, valószínű tehát, hogy ugyanakkor a Girondot is meglátogatták és hogy ők kezdtek meg ott a bortermelést. Galliában épen akkor virágzott a bortermelés, a midőn a rómaiak meghódították, a kik már időszámításunk első századában úgy tekintették a galliai borokat, mint az itáliai borok veszélyes versenytársait, úgy hogy Domitian parancsára a galliai szőlők nagy részét megsemmisítették. Csakis a harmadik század

végén tette Probus ismét szabaddá a bortermelést, mely új ültetvényekkel emelve, a római uralkodók folytonos felügyelete és védelme alatt állott.

Midőn a XVII. és XVIII. században az akkor uralkodó szigorú borkiviteli és használati tilalom folytán igen nagy mennyiség halmozódott össze, a bortermelés csekélyebbé tételére az ültetvények egy részének megsemmisítését tanácsolták, de ez alkalommal ez nem történt meg.

1662-ben megöltötték Bordeauxban a sörfőzést, hogy a boreladást megkönnyítsék.

A rómaiak, a gallok és liturigok által használt venyige fajokat igen jól ismerték, mert már Plinius XIV. kötet IV. fejezet 7. pontjában kiemeli a liturigi venyigét. Azt mondja róla, hogy vékony csüggő bogtyókat hajt, a melynek virágait nem könnyen éri kár, mert korábban fejlődik és ellenáll a szélnek és esőnek, inkább tenyészik a hidegben, mint a melegben, inkább a nedves, mint a száraz talajban. Még ma is létezik Gironde departementben a liturigi venyige, ezt azonban a mai tudósok egészen más névvel jelölik meg.

A szőlővessző művelésében beállott haladás, a mely annak megnevesítése és szakszerű ültetése után jának szőlőfajokat is eredményezett, a fent álló talajviszonyok folytán legelőnyösebben folybe a bor jóságára. Medocban a Cabernet Sauvignon, a Gros-Cabernet vagy Carmenet, valamint a Malbec v. Luken a legkitűnőbbek és jeles tulajdonságaik folytán mindinkább nagyobb elterjedést nyerne a vörös bort kedvelő országokban. Ezen szőlőfajokon kívül tekintetbe jönnek még különösen a Vidure-Sauvigneme, a Bouchet, a Merlot, a Verdott, a Penonille, a Mancin és a Gros-Culard.

Fehér bor termelésére főleg a Sauvignon (füge-szőlő) a Semillon, a Muscadet-doux, a Douceblanche (muskatály), az Enrageal jönnek használatba.

Már az elmúlt századokban rendeztek be Bordeaux közelében kísérleti telepeket a szőlővessző fejlődés tanulmányozására és a nemesítésre, sőt 1754, 1757 és 1759-ben a bordeauxi akadémia pályadíjat is tűzött ki a szőlőművelés teteleinek elméleti kidolgozására.

A legutóbbi évtizedekben a phylloxera felépése folytán, amerikai szőlővesszőkkel, melyek leginkább képesek annak ellenállni, ültették be az elpusztult szőlőket. A phylloxera a Gironde departementben 1869. június 11-én lépett fel először, a folyton gondos kezelés folytán a szőlőültetvények nagy részén csak lassan terjedhetett el a phylloxera, sőt Medocban, Gravesban és Saunternesben az ellene használt eszköz: a kettős szénkéreg és a kénkesali oly sikeresnek bizonyult, hogy az elterjedt ültetvények legnagyobb részét megmaradtak és szokott módon műveltek. Ellenben a kisebb terjedelmű szőlőkben hatástalannak bizonyultak az összes megsemmisítő eszközök. Nem maradt tehát egyéb hátra, mint az éjszak-amerikai szőlővesszőkkel tenni kísérletet, melyek a phylloxerával szemben kimutatták ellenálló képességüket, szemben az itteni szőlővessző-fajokkal. Ennek folytán a bortermelés úgy mennyiségileg, mint minőségileg elérte előbbi fokát. Ha itt-ott még ma is fellép a phylloxera, ennek semmiféle jelentősége nincsen.

Bordeaux városa, a hódítók által Burdigalának nevezve, a 4-ik században alapított Aquitania secunda nevű római tartomány fővárosává lett, s tekintélyes községgé fejlődött, dacára mocsarak közötti fekvésének. Még Augustus császár alatt is úgy említi, mint a mocsarak között fekvő sziget. 100-ban Kr. e. irnak az ott uralkodó fényűzésről. Martial azt említi, hogy ott inkább fényes az arany, mint finom.

Bordeaux jelentősége, mely mint a tartomány termelvényeinek lerakódó helye azoknak egyszerűsmind élénk kereskedelmi piacza is volt, a város és a vidék közötti forgalmi összeköttetés folytán minden évszázadban keresztül a legújabb időkig felismerhető, Aquitania valamint az ebből fejlődött Guienne tartomány és a departement története azonos Bordeauxval. A sokszor változó uralkodók alatt sok vonatkozásban kivételes állása volt a városnak és azok a hatalmas emlékoszlopok, a

melyek falai között fennállanak, ékesen szóló bizonyítást jelentőségének, fényének és pompájának, mely már a római uralom alatt is érvényesült. Es nemcsak fontos kereskedelmi város volt, hanem műszeti és tudományos hely is.

Midőn megsemmisült a római uralom Galliában és Aquitaniát a nyugati góthok meghódították, Bordeaux erősen bevonatott a forrongó szvendélek harcába, kereskedelme elpusztított, a város nagy része leromboltott. Majd Clodiusallal megleltek a frankok, aki a nyugati góthokat elűzte, Aquitaniát elfoglalta. Erről Childebertre, ennek 538-ban történt halála után I. Clotharrra szállott Bordeaux, aki az egész Galliát egyesítette, de ezen egység csak haláláig tartott. Utódai alatt újabb országfelosztások történtek, míg a II. Clothar 613-ban újra megnyithatta Bordeaux kikötőjét, a midőn a bortermelés újabb lendületet nyert. Clothars utódja I. Dagobert alatt hűbéres tartomány a lón Aquitania és a saracenok folytonos támadásai folytán elpusztult Bordeaux is. Midőn ezeket 723-ban Martell Károly legyőzte, újabb harcok törték ki a Carolingok és a frank herezegek között, míg végre 771-ben Bordeaux székhelye lett Bourges tartománynak és élére grófi kormányzó állott. Kopasz Károly alatt ismét elszakított a bordeauxi grófság Aquitaniától.

Ezen események közben normand jövevények zsarolták folytonosan a várost és a tartományt, melyek 848-ban elfoglalva a várost, azt elpusztították. 911-ben újból felépült. Midőn 1137-ben Gascoigne és Aquitania Plantagenet Henrikre szállt, Bordeaux is angol uralom alá került és az alatt maradt három századon keresztül.

Bordeaux lett most az új angol birtokok fővárosává. A folytonos támadások elmúltával, melyeknek a város az előbbi évszázadokban kitéve volt, az angol uralom kezdetével ott új élet kezelt. A bortermelés a legnagyobb gondban részesült és fejlődése lépést tartott a hajózás és a kereskedelem haladásával. Az Angliával való borkereskedelem folytán hatalmas lendület állott be és gazdag áldásait szórta a városra. Évenként az angol hadiflotta védelme alatt nagy kereskedelmi hajórajja egyesült 200 hajó hagyta el meghatározott napon ünnepélyességgel között a kikötőt, hogy Hullba vigye a szállítmányt. Ez a szerencsés állapot az egész angol uralom alatt folyton tartott, dacára annak hogy ez időben is igen sok harcot folyt különösen Aquitania, vagy a mint már ekkor nevezték, Guienne birtokáért. Még ma is hálás emlékeztetésben van az »angol idősök« a lakosoknak, a mely 1451-ben véget ért. De azóta sem vett olyan hatalmas lendületet a kereskedelem is gyakran gondolták már arra is, hogy visszakérdzjenek az angol védelem alá, a mely hiven istápolta kereskedelmi érdekeiket. A politikai viszonyok azonban, melyek folytán a város a francia királyok jóakarata volt utalva, valamint a művészet és tudomány iránti követelmények, melyet szintén ápolni voltak hivatva, valamint a Guienne körül folyó tartós harcok nem csekély kárára voltak a bortermelés és kereskedelemnek, különösen XIV. Lajos kormányzása alatt lett vígasztalanná a helyzet, a kiknek udvara a bordeauxi bort fájtságosan a legcsekélyebbre becsülte.

Ma már azonban ismét hajdani dicsőségében ragyog a bordeauxi bor és mindenhol elfoglalja méltó helyét.

Az inyesmesterség élettana.

Hála néked Brillat Savarin, ki megirtad azt a pompás könyvet, melyet az izlés élettanának neveztek el. Mert a te bölcs, finom és elmés felvilágosításaid után most már szégyenkezem, hogy eddig a gourmandiseben nem láttam egyebet, mint brutális, alantas, önző szenvedélyt. Te tanítottál meg, hogy az asztal örömeinek élvezése csak oly jogosult mint a zenében, az illatban vagy a színben való gourmandise. Es ekkép megvilágosodván értem, hadd beszéljek magam is az inyenckedés felől. Tudom azt, hogy a nyalánság falánsággá nőhet, s hogy ez a torkosságba csap át. A] szent-

Seifert Henrik és Fiai
csász. és kir. udvari tekeasztalgár.
A szerb király és perssa sah udv. szállító.

WIEN 1875
PARIS 1878
Torschnit Medaille
Silberne Medaille

BUDAPEST Gyárak: BÉCS
VII., Dob-utca 90. V., Mittersteig 28

Prämiirte
Kühl- und Konservirapparate

anerkannt bester und solidester Konstruktion für Haushaltungen, Restaurationen, Brauereien, Kaffeehäuser und Konditoreien empfiehlt die Fabrik

tragbarer Eiskeller des **BERNHARD BREITNER**,

Illustrierte Preisourante auf Verlangen franko.

Hauptniederlage: VI., Königsgasse Nr. 44
Fabrik: Vasváry Pál-Gasse 3.
Auswahl v. Monstrirpöppen, Fass-Spunden, Geirnes-Reservoirs und Geirnes-Maschinen.

vedélyből tobzódás lehet, mint a rómaiaknál történt. Az a császár, ki rabszolgáinak testével hízaltatta a halait, bizonyára messze túlhajtott az asztali örö-mök határára. De viszont ama római gourmet, ki izé-ről rögtön felismeré a Tiber torkolata körül halászott pontyot, attól, melyet a városi két hid közt fogtak, aki megérezé, melyik liba hízott ócska sajtotl fűgen s melyik a frissen, az ily finomra nevelt izlésben nincs semmi visszatásztó. Az ilyen művelt iny van olyan nemes organum, mint ama karmester füle, ki szájzólven zenész hangversenyében megint a nagybőgőt, mert a hüvelyk- s nem a mutatóujjával szorítja le a d-hurt. Mily nemes idézet az, mely ize után meg tudja különböztetni a perigonk szarvasgombát attól, mely a Haute Provenceban, a Bourgogneban vagy a Dauphineban terem.

Vannak emberek, akik azért esznek, hogy éljenek, de vannak olyanok, kik élnek, hogy egyenek. Mindkét species érdemelen arra, hogy foglalkoz-zunk velök. Ime az elmés Brillat Savarin, a munkáját megelőző aphorismákban, a definícióban hint kel-lemes derűt a kérdésre: A teremő, rászorítván az embert, hogy evés által gondoskodjék életéről, az étvagy által hívja fel erre s a gyönyör által jutal-mazza meg. S hova lenne az emberi nem, ha szar-porodásáról nem a legedesebb ösztön gondoskod-nék. Az éhség és a szerelem tartja fenn a világot — mondja Schiller.

Az, aki csak azért eszik, hogy éljen, aki válo-gatás és ítélet nélkül hányja magába az ételt, aki képes arra, hogy míg eszik, közben még olvasson is, vagy gondolatokba mélyedve addig egyék, míg lélekzete elszorol: hasonlít ahhoz, aki a hegyben nem lát egyebet nagy dudorodásnál, a virágban fűnél, a folyóban viznél, föltéve, ha egyáltalán észre veszi a vidéket. Az ilyen gondolkodó férfiak mi az étel, mikor azon tőri magát, hogy beszeresse. A feleség bamulja az ilyen férjert és büszke reá. Még csak nem is tudja, mit eszik! Nagyszerű. A bőrze s a vele rokon foglalkozási agak nevelik az asztal e fajta vaksját. Van aztán olyan, ki az evés-ről megeléssel szól s szükséges rossznak vallja. Ki abban valami virtust keres, hogy nem érdeklí az asztal s költői dolognak tartána nem enni. Pedig épen a valóban szellemes ember nagy ismerője és beestülője az asztali gyönyöröknek. Ha a német ertene az evéshez, kétsekvívűl Grethe lett volna első írója, de első gastronomusa is. Mutatja az, hogy midőn először ebédelt Elszászbán ezt írta naplójába: „Azt hiszem, a francia nyárs s nem a francia kard hódítja meg e gyönyörű tartományt.“ Tehát, mint mindenre a világon, a gourmanderiára is volt tehetsége e rendkívüli férfúnak, csakhogy otthon nem volt alkalma kifejtene e tehetséget.

Német gasztronomusról nem is emlékszik meg a krónika, de igenis egy nagybélű vitézről, kinek „Fresskahle“ nevet adtak s a múlt században Wormsban élt. Azt állítja róla egy memoriale, hogy megevegt egy ühőhelyében öt nyulat, három puly-kát, egy ludat, két sajtot és tizenkét fölt göthai kolbaszt. Sőt egyszer, mikor nem volt mit ennie, bekapott egy ólomkalamárst s tentástul, porzóstul megemészte. Az egész német parnasszuson gasz-tronomikus tekintetben csak az egy kant középv tündöklő kivételt, ki a mustár elkészítésében reme, kel. A többi nagy férjú egész életét át megadással evett „Sauerkraut mit Spätzle“ s csak vasárnap „Spätzle mit Sauerkraut“.

A polgárosodás élén álló Franciaország nem-csak forradalmi eszmével, de konyhajával is új korszakot alkotott az étkezésben. Az igazi francia szakács és minden igazi francia egyttal szakács is, egy csipet lisztel, egy kanál vajjal és fél ühő hagymával csodákat művel. A francia specialitás a mártás, ezel jó izt szerez még a papucsak is. Az ember az öregapját is megési, ha jó lében találják fel, tartja nálok a példabeszéd. S még ma is vita tárgya: Arago mint gasztronomus volt-e nagyobb, vagy mint astronomus. Tőle származik e mondas: „Egy új étel felfedezése többet tesz az emberi nem boldogságáért, mint egy új csillag felfedezése.“ Ami a magyar konyhát illeti, dicse-keünk vele, hogy legjobb a világon. Mindenesetre, legjobb, de csak nekünk. Valami ázsiai van a felfo-gásban, olyasfajta, mely a nől annál szebbnek tartja, mentül kövérebb. Honi konyháknak nem lehet kimenteni a zsirosság és tulságos fűszerezés vádjá alól, azonban őseinknek nyereg alatt puhult lösteakja óta mai napig nagyot haladtunk, s mindaz, aki életében nem evett halászlét, gulyásos húst, fordított kását, tarhonyát, töllött káposztát, turós lepényt és csuszát, az bizony ugyanamnyi élvezettel szegényebb. A jó az ételben sokszor a faji dispo-zíció fordul meg, vagy égalji dolog. Kinainak iszonyat egy magyaros gulyás, nekünk viszont még rágonolni is tengeri betegség: kínai giliszta-pás-tétom.

A mi étkezési időbeosztásunk meglehetősen oktan. Nemcsak későn vacsorálunk, hanem olyan ételeket, melyek megzavarják éjjeli nyugalmunkat. Színházban, a helyett, hogy mint művelt nyugotiak, a kellemes jóllakottság érzetével néznők az elő-adást, gyomrunk felvonásról-felvonásra követelőbb lesz s a legérzékenyebb jelenetek alatt burgonyá-val körített roastbeaf vagy maccaronis vesepesene látomásai gyötörnek.

A budapesti szállodások, vendég-lősök és korcsmárosok ipartársu-lata minden hét pénteki napján reggelit tart, és pedig:

Márczius 3-án: **Gambrinus**, nagy sör-csarnok, Erzsébet-körút.

Márczius 10-én: **Ehman Pál**, kerepesi-út 58 (Metropol-szálloda.)

MEGHÍVÁS

a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata

XXV-ik rendes közgyűlése

mely 1899. évi márczius 23-án délután 3 órakor az „István főherceg“ szállodában fog megtartatni.

Napirend:

1. Az évi jelentés.
2. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
3. Az 1898. évi zárszamadások.
4. Felmentvény.
5. Költségvetés az 1899. évre.
6. Indítványok.
7. Választás.

Az ipartársulat közgyűlését a **temetkezési egyesület közgyűlése** folytatólág követi.

Buda pesten, 1899. febr. 20.

A választmány.

Einladung zu der am 23. März 1899 Nachmittags 3 Uhr im Hotel „zum Erzherrzog Stefan“ abzuhaltenden **XXV. ordentlichen Generalversammlung der Genossenschaft der Budapester Hoteliers-, Gast- und Schank-wirthe.** — **Tagesordnung:** 1. Jahresbericht. 2. Bericht der Revisoren. 3. Jahres-Bilanz. 4. Ertheilung des Absolutatoriums. 5. Budget pro 1899. 6. Anträge. 7. Wahl. — Der Generalversammlung der Genossenschaft folgt fortsetzungsweise die **Generalversammlung des Leichen-vereines.** — Budapest, den 20. Febr. 1899.

Der Ausschuss.

Holz Vilmos, a „Hungária“-nagyszálloda volt főkönyvelője február hó 22-én meghalt. Vele ismét egygyel kevesebb lón a szorgalmas, ambiciózus, nemeslelkű és minden szép és jó iránt fogékony emberek száma, korai halálát tehát sok rokona és barátja méltán sirathatja. Évek óta szívelhajasodás-ban szenvedett a megboldogult és valószínűleg erősen meghűtölte magát, a mihez még influenza is járult. Ez okozta a széles körökben tisztelt és becsült derék férfi halálát. **Holz** a nagyszálloda-ban 11 évig töltötte be állását feljebbvalói leg-nagyobb meglegedésére és elismerése mellett. Február hó 24-én, a nagymező-utczai gyászházból kiindult temetésen jelen volt a „Hungária“-nagyszálloda egész személyzete, élén az igazgatóval, **Burger Károly** urral. Jelen voltak még a kö-vetkezők: **Gundel János** ipartársulat elnök, **Förster Konrad** vendéglős, **Moravek** és **Mayer** kávéosok, **König** főpincze, **Jurkovits** konyhafőnök és még nagyon sokan. Minthogy a megboldogult szabadkőműves volt, a temetésen igen nagy számmal voltak szabadkőművesek is jelen. Nagyszámú koszorúkat küldöttek a meg-boldogult barátai, rokoni és tisztelői. Pompások voltak **Schalekné** (Abbazia) koszoruja, vala-mint a nagyszálloda, igazgatósága, igazgatója, felügyelő-bizottsága, irodaszemélyzete, konyha- és kávéházi személyzete által adott koszoruk. Felejt-hetetlen **Holz** barátunk 62 éves volt és 14 év óta házas. A megboldogult hült tetemeit ünnepélyes beszentelés és főt. **Schranz** plébános ur meg-ható beszéde után a kerepesi-uti sirkertben helyez-ték örök nyugalomra, a Deák-mauzóleum meg-lehető közelében. Legyen neki könnyű a föld!

w.

A **székesfővárosi szakácsok bálja**, a mely folyó hó 7-én, a „Nemzeti szálloda“ összes termei-ben fog megtartatni, előreláthatólág fényes anyagi és erkölcsi sikerrel fog járni. A bál tiszta jövedelme egy szakács egyesület alapítására fog fordittatni. Ezt az eszmét nagyon helyesnek és czélszerűnek talál-juk. A szakácsok derék testületének szervezése — érdekeik megóvása végett — valóban jó eszme. A diszes carton-papírra nyomott meghívó a következő: **Meghívó.** A székesfővárosi szakácsok nagys. **Glück** Frigyes ur védnöksége által folyó évi márczius hó

7-én, a „Nemzeti szálloda“ összes termeiben bált rendeznek, melyre t. Czimet tisztelettel meghívják. Belépti-díj személyenként 2 frt, család-jegy 3 frt. A bálnak tiszta jövedelme egy szakács-egylet alakítására fordittatik. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A t. részt-vevők felkérletnek, hogy legalább is szalon-ruhában sziveskedjenek megjelenni. A rendezőség. Jegyek kaphatók: **Holoher Zsigmond** vendéglősnél, az Országos Kereskedelmi és Ipar-Csarnokban, **Arany János-utca 29.**

Magyar liszt Afrikában. Zanzibárból je-lentik, hogy Kelet-Afrikában csak kétféle liszt kerül forgalomba, ugymint a Triesztből és Bombayból szállí-tott liszt. A Triesztből bevitt magyar lisztet jó minőségeért általános kedvelik és az ottani európaiak kizárólág ezt fogyasztják. Az 1897. évi európai termés rossz eredménye következtében a liszt ára jelen-tékenyen emelkedett. Ár és minőség tekinté-tében azonban mégis eddig semmiféle más származású liszt a magyar liszttel versenyezni nem tudott. A magyar liszt kivitelére nézve hátrányos az **A den ben va ló á t r a k o d á s**, melynek okából az áruk gyakran kárt szenvednek, vagy a liszt törzsűrke miatt gyakran vissza-marad a csatlakozó hajóösszekötéstől. Lisztkivite-lünk fejleszthető és biztosítható lenne azzal, ha egy m a g y a r p é k, ki üzletét alaposan érti, saját eszközei segítségével, vagy a malomtulajdonosok támogatásával Zanzibárbán letelepednék. Ily iparos kedvező kilátások-kal folytathatná üzletét, mert az itt készített sütemény minősége nagyon rossz. A Zanzibárbán letelepedő pék nemcsak az ott lakó összes európaiak megrevedésére számíthatna, hanem az ott állomásozó hadihajók is szükségletüket tőle szereznek be.

Hart gewordene Gummischläuche. Wie macht man hart gewordene Gummischläuche wieder geschmeidig? Hart und spröde gewordene Gummischläuche erhalten ihre Elasticität wieder, wenn man dieselben in eine Mischung aus 1 Theil Ammoniak und 2 Theilen Wasser legt. Zuweilen brauchen die Schläuche nur 5 Minuten in der Flüssigkeit zu bleiben; meist ist jedoch eine halbe Stunde Zeit erforderlich, um sie wieder geschmeidig zu machen.

Putzen des Blechgeschirres. Heisse Soda- oder Aschenlauge kommt in eine Schüssel, dann wird das zu putzende Geschirr feucht gemacht und mit einem Wisch aus Zinnkraut (Schachtelhalm), den man mit gewöhnlicher Seife einigemal streift, gut abgerieben, bis es überall glänzt, sodann in warmem Wasser ausgespült und am warmen Ofen getrocknet. Erst wenn es ganz trocken geworden, wird es leicht abgewischt. Auf diese Weise wird das Geschirr sehr schön und nicht zerkratzt t was mit dem feinsten Sande doch geschieht.

Beneidenswerther Kellner. Ein lebendes Beispiel, wie wenig man sich in der neuen Welt der Arbeit schämt, ist ein Kellner im Restaurant Stuart-House in New-York, der ein Vermögen von 100.000 Dollars besitzt, aber noch immer sein Gewerbe ausübt und nicht daran denkt, sich ins Privatleben zurückzuziehen. Sein Stand, dem er nebst glücklichen Spekulationen seinen Reichthum verdankt, ist ihm so lieb geworden, dass er ihn auch noch heute ausübt, obwohl er schon bereits doppelte, mehrfach verstoekter Hausbesitzer geworden ist. Er nennt sich August Blanke und ist ein Deutscher, der einer sächsischen Bauern-Familie entstammt und sich in Amerika eine so glänzende Existenz geschaffen hat.

In Promontor

Hauptgasse 135, ist ein

Weinkeller

auf 1200 Hektoliter, mit Zimmer und Presshaus

zu verpachten.

Näheres bei **Johann Szinell, Mária Valéria-utca 3.**

* Telefon összeköttetés. *

GROSZ ÖDÖN

szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet elhelyező és mindennemű üzletek adás-vevés közvetítő ügynöksége

VI. Nagymező-utca 7. BUDAPEST (Beliczay-kávéház).

Mély tisztelettel hozom a helybeli és vidéki szállodás, vendéglős és kávé urak, valamint az e szakmához tartozó összes személyzet tudomására, hogy VII. ker., Gróf Hadik palotában levő elsőrangú és széleskörben hírneves szállodai, vendéglői és kávéházi személyzetet elhelyező, valamint üzletek adás-vevést közvetítő-irodám

VI. ker., Nagymező-utca 7, Beliczay-kávéház

elkülönített, külön bejárattal helyiségébe áthelyeztem.

Tiszteletteljesen azíránt kérem föl igen tisztelt megbízóimat, de egyáltalán mind a velem üzleti összeköttetésben levő egyéneket, hogy bizalmukkal úgy mint ezideig, úgy ezután is szerencsétlenül méltóztassanak.

Egyben még azt is hozom a t. közönség szíves tudomására, hogy irodámban szakmánkat gyökeresen értő egyéneket alkalmazok, ezért ki van zárva az irodám folytan küldendő személyzettel való megelégedetlenség.

Szíves parancsainak gyakori megújítását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Grosz Ödön.

Táviratok
czíme : **Grosz Ödön Budapest**

Alapított Bécshen 1872-ben.

STEINER JÓZSEF

czukrász és pékmester

— VII., Király-utca 67. szám. —

Ajánlja legkiválóbb minőségű, izletes készítményeit.

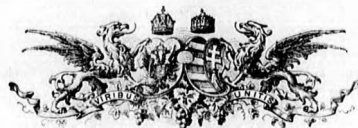
— Legmagasabb kitüntetések. —

Referenciákkal a legkiválóbb szállodák, vendéglők és kávéházak szolgálnak.

Champagne

Charles Heidsieck

csász. és kir.

udv. szállító

Reims.

Magyarország vezérképviseletére

Páris Vilmos

BUDAPEST, VI. kerület, Király-utca 54. szám.

LEFKOVITS TESTVÉREK es. és kir. szab teke- és dákó-gyárosok

Budapest, VI., Király-utca 36. szám.

Az ezredéves kiállításon a kiállítási nagy érermel kitüntetve.

Ajánljuk különleges gyártmányainkat, egymint: két márvánnyal felszerelt fordítható teke-asztalainkat karambol- és bábjátéka szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb záróeszküzléssel. Gyártunk továbbá: stabil karambol és báb (kégl) teke-asztalokat, dákókat, francia módszer szerint, elefántcsont-labdákat és minden e szakba vágó munkákat. Elvállalunk teljes kávéház-berendezéseket a legdiszesebb stílusú kivitelben úgy saját mint adott rajzok szerint.

Régi teke-asztalok legjobb kivitelben, valamint dákók és elefántcsont-labdák készíttetnek v. ujakra kicseréltetnek.

Tekeasztalok áthúzása valódi Tuffi-posztóval a legutáynosabban teljesíttetnek

TELEFON

HIVATALOS RÉSZ.

A Budapesti Kávésipartársulat társas vacsorája pénteken, márczius 3-án tartatik meg a Gambrinus-sörcsarnokban (ezelőtt Kövesi) az Erzsébet-köruton.

Számos megjelenés kéretik.

Budapest éjjeli élete.

Nincs talán az egész kontinensen, Páris kivételével, egyetlen oly nagy város sem, melynek éjjeli élete oly élénk volna, mint Budapesté. Messze külföldről jövő idegenek legnagyobb csodálatukat fejezik ki felette és az állítják, hogy fővárosunkba már csak az éjjeli élet »tanulmányozása« végett is érdemes eljönni. Az ilyen hírnév ugyan nem a legkedvezőbb egy fejlődésének aranykorát élő, a világvárosok sorába lépni készülő országos központról, minthogy azonban mindég csak azt halljuk: hogy Budapest a »kávéházak városa« (sajnos!) és hogy ennek következtében éjjeli élete a maga nemében páratlan, hadd foglalkozzunk mi is egy kissé ezzel a nem épen a legkellemesebbnek mondható témával, nevezetesen vizsgáljuk meg közelebbről, hogy vajon csakugyan oly veszedelmes-e ez a dolog, a minőnek a moralisták hirdetik.

Tapasztalati tény az, hogy minden világvárosnak megvan a maga rendőri szabályrendeletekkel többé-kevésbé korlátozott élni vagy kevésbé zajos éjjeli élete. Így van ez Budapesten is, habár fővárosunk ma még elismert világvárosi jelentőséggel nem is bír. Csakhogy más nagy városban a lakosság számához képest az éjjeli élet legfőbb tényezői, a kávéházak száma sokkal kisebb, mind Budapesten, innen magyarítható az, hogy a mi éjjeli életünk aránylag sokkal zajosabb, mint a minőnek lennie kellene.

Régi baja fővárosunknak, hogy épen a kávéházak száma az, mely aggasztó módon napról-napra nagyobb lesz. Ez az egészségtelen fejlődés okozza azt, hogy az éjjeli élet — habár ma már nincs is azon a fokon, mint valami 10—15 évvel ezelőtt — de azért mégis elég hírhedt és megrovásra méltó. A régebbi időkben, különösen a hírhedt »kék macska« és »Berger-pince« virágzásában, az éjjeli élet sokkal nagyobb arányú és daczára a kávéházak akkor még aránytalanul kisebb létszámának, sokkal élénkebb és forgalmasabb volt, mint napjainkban.

Magyarozatát leli ez abban, hogy a közbiztonsági és egyáltalán rendőri intézkedé-

sek akkoriban nagyon sokkal enyhébbek voltak mint ma.

Az orfeumok, chantant-ok nem álltak oly szigorú felügyelet alatt, az éjjeli kávéházakban tág tere volt a haszár-játéknak, anélkül, hogy a játékosnak félnie kellett volna a rajtérletéstől.

Ma természetesen egészen másképp alakult a viszonyok, amennyiben a rendőri szabályrendeletek szigorítása folytán az éjjeli élet sokat veszített karakterisztikus voltából, sokkal solidabb és kisebb méretű lett, de a minimumra volna redukálható, hogy ha az éjjeli kávéházak nagy száma, másrészt fennállását és erősödését elő nem segítené.

A főváros mai éjjeli élete — ismétlem — nem is hasonlítható a régihez. Tulajdonképen egy-két női-zenekaros vagy más efajta kellekkel ellátott többé-kevésbé rossz-hírű éjjeli kávéház és az utóbbi időben ismét csodálatosan szaporodó chantant-kávéházra szorítkozik.

Minden kávéház között legveszedelmesebb fajta a három-négy szál deszkából összetákoltt »brettlivel« bíró chantant. Itt ugyanis nem a többnyire »belépő-díj nélkül« jövő közönség mulattatása mint inkább kifosztása a főczél. Ezek ellen a rendőrség már többször erőlyesen lépett fel, de minden korlátozó rendelet daczára mégis vidáman existálnak tovább és fonják be a belévedő, többnyire vidéki balekeket. Az éjjeli életet tehát nagyobbára az utóbbi helyiségek tartják még fenn, de az ma már épen nem bír oly veszedelmes arányokkal, mint p. o. egy évtized előtt. Erre a témára alkalomadtán még visszatérünk. K.

A haldokló század.

Budapest, 1899. február 28-án.

Bármily fényesen ragyog is a nap, mégis lenyugszik estére, mondja a közmondás, a melyben ellenállhatatlan vas-logika nyilatkozik meg és természetesen igazság nyilvánul.

Ez a mondást, illetve az abban fellelhető tanulságot akarjuk alkalmazni jelen cikkünkben arra az időszakra, mely el van telve a nagy találmányok és óriás horderejű felfedezések zajával, a hol a titáni léptekkel előre haladó tudomány lépteitől reng a föld, erre az évszázadra, mely most haldokol, mely utolsó napjait éli.

Merész dolog ugyan ezt ráfogni az évszázadra, mely legalább is 10 hónap múlva következik be, de hivatkozunk a csillagászat hírneves képviselőire, a kik szerint a tizenkilencedik század az agónia állapotában leledzik és utolsó halálküzdelmét vívja a rohanó idővel.

Azonban nem hal meg a század tragikusan, sőt még vigjátéki formája sínes halálának. Egyszerűen, pözölás nélkül esendben hunyja le szemeit a végső atomra, a mint ez illik is a demokrátiát megteremtő időszakhoz, a mely uton-utfélen a megdönthetetlen igazság győzelmét hirdette.

Minden századnak meg van a maga bölcsője. Egészen eltekintve, a görög, római, germán, pun, mór, humanistik és más különféle időszakoktól,

melyeknek alakját a világtörténelem nagy hőse szabták meg, eltekintve a mindenkor népek, jobban vagy kevésbé kifejlődött türelmeségetől, eltekintve minden egyéni sajátságától, mint művészek, hősiesség, a tudomány utáni kitartó kutatás és a modern évszázadok legjobbban ismert tehetségei: a tizenkilencedik évszázad messze kimagaslik a többi közül és magasra emelt homlokán viseli a babért és a győzelem megérdemelt palmáját.

Ne lassunk azonban mindent rózsaszínbén; a 20-ik század bizonyára el fogja vinni tőle ezt a palmát, még pedig joggal. A jövő század újabb állapotokat fog teremteni és saját történelmére a rohamos haladás bélyegét fogja rányomni. A jövő század fogja mutatni az utat és lesz vezető ösvénye a bekövetkezendő századoknak.

Sok minden meg fog változni. Kereskedelem, ipar, művészet, zene, irodalom, sőt még a fegyverkészítés is árnyba fogja borítani a jelenlegieket. A mint a tizenyolezadik század francia forradalma nem volt egyéb, mint a korszellem heves kitörése, ép úgy minden téren a nemzetgazdaság, a politika, a kereskedelem és forgalom összes vívmányai, genialis és munkabíró tehetségek dicsőségletes és nem eléggé magasztalható műve.

A lángelme, párosulva az egyéniséggel és az egyesek joakarátával, a kik a multból felmerült tapasztalatokat, a kimutatott lelkierőt és tevékenységet hasznosítják az elenyészett nemzedékek csillagsugáros példái nyomán, megteremti a jelen kor szellemét, nem a vérengző forradalmi hősök korzakát, hanem a nagy Napoleon idejét és ezzel együtt a gőz feszítő ereje felfedezésének, a mechanikus szövívszék, a vasutak, a gyufa, a távirada, a távbeszélő, a léghajó, az elektromos fény, a kerék-pár, a tőkeletes világposta-forgalom, a refractor és a csodálatra méltó orvosi segédeszközök, a mikroszkop, valamint a csecsemő érlelő intézetek feltalálásának időszakát.

Azzal a francia diadalmenettel, mely e század elején Európán keresztül vonulva, annak népeit szertehányta — új időszak áll be. Új államalakulatok képződnek és Európa térképe alapján megváltozik. Országok határai kiterjeszkednek, hatalmas uralkodók, nagy nemzetek egy hatalmas ember jogára alatt görnyedeznek. Idegen nép idegen nyelvet visz be idegen országba és a napoleoni nép-járás folytán egy csapásra erkölcsök és szokások, tudomány, hadviselés, művészet állapítják meg. A 19-ik század szelleme ezzel lényegesen eltért a 18. századtól. A gőz lesztító erejének felfedezését nyomon követi annak kihasználása. Tökéletesen új nemzetgazdasági korszak kezdődik. A nyugat első sugartási sörja keletre. A gépipar nem sejtett méreteket ölt és szemétre dobja a munkás és a munkaadó közötti régi szivélyes patriarchális viszonyt. A régi közpöti leszakítják, levetik és csak igen kevés kivétellel marad meg helyén. Ujjon-szülött óriás szellemek kezdik meg ugyszólván csodával határos tevékenységüket. A tudomány minden ágában, a politika, diplomácia, a militáriszmus és klerikalizmus, munka és művészet terén isten-adta tehetségű férfiak és nők tündökölnék mint a 19-ik század kimagasló mesterei, hősei és bölcsészei. Az ugynezzet új kor oly szellemóriások nevet hordja méhében, mint Darwin, Buckle, Owen, Saint Simon, Marx, Lassalle, Büchner, Kant, Ibsen, Zola, Tolstoj és számos más előkelő név, valamint jönnek a zene titánjai, mint Bethoven, Haydn, Wagner, Strauss, Rossini és számos más; a politikában Gladstone, Bismarck, Metternich, Andrassy stb. A hadseregben sok genialis hadvezér, mint Ney, Moltke, Radetzky, Blücher, Osman pasa, eltekintve a szabadság-hősöktől, mint Hofer, Garibaldi, Kossuth, állanak az élen.

Seifert Henrik és fia

ezégnél volt hat éven át

tekeasztal behuzó és felszerelő.

Badal Rezső

tekeasztal behuzó és felszerelő mester

BUDAPEST,

IX., Liliom-utca 38. szám.

Elvállal mindennemű

javitásokat és átalakításokat

legjobb kivitelben

helyben és vidéken

legolcsóbb áron.

Telefon-rendelések

„LILIAM”-kávéház.

Uj! Billárd-krétatartó. Uj!

Nagy krétamegtakarítás! Asztalok tisztán maradására!

Egész Európában szabadalmazva. — Egyedüli főkrétár Ausztria-Magyarország részére:

NEUMANN JÓZSEF

Budapest, V., Kemnitz-utca 17.

Prospektus ingyen és bérmentve. — Viziteltársulatoknak árandemény.

„Artesia“

budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok gyára részvény-társaság Budapesten,

VII., Egressy-út 20/c.

Az Artézi savanyúvíz a legjobb és legegészségesebb üdítő ital egy borral, mint bor nélkül.

Elismert orvos-tanári tekintélyek által **gyomor és emésztési** bántalmak megszüntetésére ajánlott.

Ezen savanyúvíz, mely Budapesten a legolcsóbb azok közül $\frac{1}{2}$ -1 és $1\frac{1}{2}$ literes porcellán dugóval, légmentesen elzárt palackokban pontosan ahhoz szállítunk, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is, kevés pénzen, megszabadulhat, olyan betegségtől, melynek gyógyítása sok pénz és sok időt vesz igénybe. A vendéglős uraknak az Artézi savanyúvizet 2 literes parafa-dugóval elzárt palackokban is szállítjuk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Telefon 25-57.

Deckert és Homolka

villanyos műszaki-intézet

A világ-híró „Graft mikrotelefon” felállításól és szerkesztéséről.

BUDAPEST

GYÁR:

RAKTÁR:

VI., Izabella-u. 88.

V., Dorottya-u. 8.

Szállítanak

szálloda-sürgöny-és telefon-berendezéseket, szálloda-harangokat, villámhárító- és villamos-világítási-BERENDEZÉSEKET olcsón, solid és szakszerű kivitelben **jótállás mellett.**

Valósággal tengere volna a ragyogó neveknek, ha a flozofia, a szébeszt, az orvosi tudomány, az építészeti és géptechika, a festészt, szobrászt, újságírás és a többi irodalom, a költészt és színeszt, államférfiú és szónok, valamint a szakbeli munka valamennyi művészt és kitünő emberét felsorolni akarnók. Mindezt esakis egyoldalú szempontból tekintve, a haldokló század szempontjából mily fényes lelki panoráma tárul fel révedező szemünk előtt.

Valamennyi előttünk lefolyt év határozottan követi azt az irányt, a melyet a természetörvényi fejlődés korszaka elébe szabott, a mint azt a történeti események lényege magával hozza. Napoleontól a 1900-iki párisi világgkiállításig! Micsoda perspektiva nyílik itt meg a kutató emberi lélek előtt! Az összes művelt népei a földnek készülnek arra, hogy feltegyék vívmányaik betetőzését az emberi munka legszebb koronáját, tanulságul az emberi nem eddigi haladásának és zálogul jövendő fejlődésének. Mert csak így térhet sírjába a haldokló század és születik meg az új. A lángelme körülragyogva a dícsőség sugaraitól, nemes versenyben a legdicsőbbet alkotva, készült befejezni a jelen századot és behívnyítja azt. hogy méltó bevonulni a 20-ik századba mint diadalmas hős. Napoleon kezdetleges szekeret adnak a 19-ik század végén a villám- és expresszovatoknak, melyek a párisi kiállításra ontani fogják a látogatók tömegét. A 19-ik század pedig diadalmas pályafutását meg nem áll, hanem újjaszülve tovább halad a 20-ik század képében és az emberi haladás villámszárnyakon rohanó szekerét vonja tovább a végső célpont, az emberi nem tökéletesedésének fényben tündöklő aureolája felé.

T. P.

„English game.“

„English game”, ez a neve annak az igen érdekes játéknak, mely billárdjátékoknak nagyon ajánlható, főleg azért, mert megvan azon előnye, hogy minden ilyen mű játéknál több oldalú, és nemesak a karamboljátékot köti össze a piramidl játékkal, hanem e kettőhöz egy harmadikat is csatol, a saját golyóknak szándékos elfutása, tehát felette szórakoztatónak ígérkzik.

Éppenugy mint a francia karamboljátékot, játsza két ellenfél (esetleg, de ritkán, három vagy négy) három golyóval, a közömbös vörössel, a melynek a tiszta fehér és a foltos fehér az ellenesei — a golyók állása szerint váltakozva, a pirossal vagy az idegen golyóval való érintkezés után történt elfutással (futás a pirostól) vagy az idegen golyóval (futás a fehér golyótól) történt összeütkezés után.

A rendes angol billárdasztal hat zsebbel (lyukkal) van ellátva, hossza 12 láb és 6 láb széles. A nálunk is szokásos három foltot kívül, a központban a két középső zseb között létező középfoltot, az alsó szélről 30 angol hüvelykre levő alsó foltot és a felső szélről ugyanannyira távollevő felső vagyis piramidl foltot kívül az utóbbival egyenes vonalban van még egy negyedik folt is, a tulajdonképeni „spot”, mely a piros golyó helyét jelzi.

Egyenesen a billárdasztalon keresztül, az alsó foltot át húzódik a „balk-vonal” (barrière), mely krétával van vonva, vagy hogy a szemléletet ne zavarja, csak gondolva van. A balk-vonal középhez járul egy felkör, melynek íve az alsó szélről kiindulva, ismét odatér vissza, az u. n. balk-körzet, melyet három pont határoz meg; kettő ezek közül mindkét oldalról tizenegy hüvelyknyire, a harmadik pedig az alsó ponttól ugyanannyira van krétával felrajzolva, de éppugy, mint a balk-körzet a „kézből való játszásnál” jön tekintetbe.

A „kézből való játszás”-nál a játékgolyó mindenkor tetszésszerinti helyre tétetik a balk körzeten belül és az asztal szélét vagy a balk-vonalon álló golyókat nem szabad addig érintenie, míg a balkon kívül álló golyót vagy asztalszélét nem érintett.

Korda csak az „acquit körüli játéka”-nál tartandó. Az utóbbi, melyet rendszerint szóbeli kijelentés jelez, abból áll, hogy mindkét játészó a balk-vonaltól a felső szélég játszik. Az, a kinek golyója a visszafutáskor az alsó szélhez közelebb áll meg, jogosítva van a golyók közt választani és acquit kap ellenfelétől, a mi annál inkább előnyösebb rá nevez, mintha saját golyója „kézben” marad, a mig ő folyton játszik és ellenfele nem kezdhet karambolozni.

Az acquit adó kézből játszik, vagy kijelöli a vörös golyót, vagy nem játszótt állít a balkba. Az acquit adó mindaddig játszik, mig eredményt ér el, t. i. pontot csinál. Nemsikerülési esetben elveszti a további lökésre való jogot, és ellenfelére kerül a játszás sora, a ki szintén addig játszik, mig hibás lökés folytán újból az elsőre kerül a sor.

A piros golyó minden tetszés szerinti zsebbe való hullása után ismét a „spot”-ra állítatik. Ha véletlenül fehér golyó áll a spoton, akkor a piros golyó a közép foltot kap helyet. Ha a saját golyó tovább fut, akkor ismét kézből játszanak. Ha az idegen golyót éri, ugy a kézben marad addig, mig az ellenfelre kerül a sor, a ki természetesen kézből és mindig a balk-szabály szemmel tartásával játszik.

Rendesen 50 pontot szoktak bejártani. A ki előbb odaér, az nyeri meg a játékot.

A karambole 2 pontot számít; a vörös golyó zsebbe esése 3-at, a saját golyóval elfutása a pirostól 3-at, a

fehér golyóval kettőt; mig ugyancsak a fehér golyó lyukba hullása szintén kettőt. Ha esetleg karambole után történik a saját golyó elfutása, abban az esetben, ha a karambolnál a piros golyót találta először, 3, ha a fehérrel, 2 pontot számít.

Ha ugy találják a piros vagy az idegen golyót, hogy pontot nem számít, akkor az ellenfél játszik tovább. Nem találásnál szintén ez történik.

Nem találásnál 1 pontot veszít, a nem találás, kiugrás vagy elfutás esetén 3 pontot von le, melyet az ellenfél nyereszámaéhoz csatolnak. Ha a saját golyó ugrik ki, miután már talált vagy pontot csinált, akkor a lökés pusztán érvénytelen, azaz a pontok nem jönnek számításba és az ellenfelre kerül a játék rendje, miáltal a kiugrott golyó kézben marad. Ha más golyó ugrik ki, ugy a lökés szintén érvénytelen és az ellenfél játszik, miközben a kiugrott piros golyó a skotra állítandó vissza illetve a kiugrott fehér golyó kézből lesz játszva. Ha oly közel állnak egymáshoz a piros és az idegen golyó, hogy érintkeznek, akkor még lehet játszani, de ha a saját golyó érinti a pirosat vagy idegent, akkor az így tett lökés érvénytelen. A játszó ilyen esetben direkt karambolra vagy elfutásra játszik, ha egyik sem sikerül, az ellenfél jön sorra; ha sikerül a karambole vagy az elfutás, akkor a golyóknak össze kell „törniük”, azaz a vörös golyót a spotra állítjuk, az eddigi játszónak saját golyója kézben marad, és az ellenfél, éppugy mint a játék kezdetén, kézből játszva acquit ad.

Ez az angol játékszabályoknak a lényege, a mi „Nagy-Britannia és gyarmatai” számos fennálló klubjában és játéstermeiben mindig tekintetbe jön.

A mi a játék finomabb változatait illeti, a karambole mellett minderekelőtt minden lökésnél az azzal lehetőleg összeütöztött ütőkézese és elfutások okvetlenül kombinációba jönnek.

A többire nézve a saját golyó tetszerző elfutása az irányadó, legfeljebb a piramidl játéknál a jó lökések hazmzata szabhat irányt. Mondjuk például, hogy az idegen golyó, a jobboldali középzsebbe előtt áll, a piros a spoton helyezkedik el, ekkor a kézből játszó a saját golyót egy jobboldali u. n. „mély lökésse”, az idegenrel történt összeütöztése után a jobboldali középzsebbe engedi futni, a mig az idegen golyó a könnyű érintés folytán a zsebtől tova fut. Ismét kézből játszva, most a játszó több karambol csinál, miáltal, ha mindjárt az első lökésnél karambolozik és az idegen golyó ennek folytán a középső jobboldali zsebbe hull, egyáltalán karambol csinálhatni, az ő játszásának egész ideje alatt összes chanceait elveszti, csupán csak a piros golyóval való játékra marad utalva.

A karambolesélyek érdekében az angolok úgy játszanak tehát, hogy egyáltalán nem játszik a piros golyóra, mert ez nem egyből, mint vadászat a pontokra, a mi ugyan megengedhető abban az esetben, ha talán vagy 2 pont hiányzik a játék befejezéséhez vagy az a cél, hogy a golyó a balkba jusson be.

Ez utóbbira akkor törekednek, különösen oly esetekben, midőn az idegen golyó éppen kézben van és a piros golyóval való játék semmiféle eredménnyel sem kecsget; ilyenkor tehát az a cél, hogy a játékbán következő ellenfél minél rosszabb helyzetet kapjon. Lehetőleg tehát ugy a saját, mint a piros golyót a balkba kell behozni. Mert a kézből játszóknak a balk körzeten belül álló golyót csak par bricole szabad találnia; ebben a helyzetben pedig legfeljebb csak az egyiket érintheti, a mivel, a mint említettük, egy pontot sem nyer, sőt a következő lökésre való jogát is elveszti. Ennélfogva az acquit adó szívesen vesz egy pontot azzal, hogy nem talál, a melynél azonban golyójának a balkon kívül levő asztalszélét érintenie szükséges; vagy pedig találja a piros golyót hogy ez minden baj nélkül bejusson a balkba; vagy pedig dupla-triplával mindkét golyót behozza a balk vonala mögé.

Egyszóval az „english game”-játék lendület és érdekesség tekintetében semmi kívánni valót sem hagy hátra, és mellette a karamboljátéknak leglegkisebb híve ép ugy mint a piramidl játék legeszenvedélyesebb gyakorlója megtalálja a maga szórakozását, miközben a bábjátéknak barátai is nemes élvezetet találhatnak a játékközben történt méltóságteljes és váratlanul meglepő golyófutásokban.

A kártyaszzenvedély.

B. H. Pitt, az angolok nagy államférfia, valamint a német Lessing is igazi elragadtatással nyilatkozott a hazardjátékról. Pitt határozottan ki is jelentette, hogy soha teljesebb jógyőnrűsége nem élvezett, mint a mikor kártyázott és nyert. A humanizmus és hazafiság, a politikai és irodalmi elfoglaltság mind a kettőnek a lelki világában csak igen alárendelt szerepet jutottat a kártya szeretetének, más alkalmi játékosok közt nem ismerhették meg szenvedélyes elfajulásait, ráadásul szerencsésük is volt többnyire, kijelentésük tehát nagyon egyoldalú és elfogult. Mindazáltal tökéletesen igazuk volt, a mikor oly nagyon hangoztatták a kártyának végtelen hívős erejét. Az összes élvezetek között, a miket a lélek szórakoztatásra kigondoltak, a kártya kétségtelenül a legtekélyesebb; teljesen lefoglalja az ért és gondolkodó lelkünknek leghatalmasabb mozgató erőt: a remény, örömet, aggodalmat, félelmet pillanatról-pillanatra meglepően nyilvánuló változóságban működött, soha az ember meg nem unja.

Szórakoztatás szempontjából semmi más passzió nem hasonlítható a kártyajátékhöz. Ha Vénusz isten-asszony maga leszállna az Olimpusról s a pásztora nagyon hosszúra nyúlnék, a szerelmi búbjá kijőzanodott

unottságban oldódnék föl. Jól tudják ezt az okos nők s azért oly fukarok kegyeikkel azokkal szemben is, a kiket ők maguk is nagyon szeretnek. A fizikai élvezeteknél a megelégedés undort kel, a lelkiékről pedig az áll, mi a prédikációiról: minél rövidebb, annál jobb. Bármennyire tudjuk élvezni a lendületes szónoklatot, az érdekes fölolvastat, a jó könyvet, a szép zenét, a drámát, a vígjátékot, a szellemes eszmészedést, a muzeumban fölhalmozott műkincseket, nem szabad, hogy e dolgokkal kifárasztassanak, mert akkor az, a mi gyönyör volt, könnyen gyötrelenné válik. Egyedül a kártyát nem unjuk meg soha, még a végkimerültségben sem. A kártyajáték élvezetéhez persze szükséges az ugynevezett kártya-intelligencia, meg a rutinnak egy bizonyos minimuma s valamiképp Hugó Viktor a bort csak akkor itta, a mikor orvosa rendelte, mert a tokjait is rosszízű orvságnak tartotta, egy nagyszerű gondolkodó pedig a zenét isteni alkotásokban is kellemetlen zajnak nevezte, mert zavarta elméjében, úgy voltak, vannak és lesznek mindég olyanok, kik nem értik, hogyan lehet delutánokat, éjeleket végjátészani. Lessing a legmelyebb számmal tekintett le azokra a szerinte tökéletlen lényekre, a kik nem tudnak, vagy nem szeretnek kártyázni.

A kártya szórakoztató tulajdonságának e végtelen ereje az, a mi a játékokat a legelvezetesebb időöltésévé avatja, de ép ez a kiválósága magában rejti a lelki degradációznak és erkölcsi elzüllesnek különböző föltételeit is. Az embertannak ugyanis egyik alapigazsága, hogy a mely ösztönök kielégítést nem nyernek, azok kihálnak, a mely szervek működés nélkül maradnak, azok elcsenveszvednek. Kaszinóinkban, kávéházainkban hemzsegek azok az emberek, a kik minden szabad idejüket társas- és hazardjátékkal töltik; sokan pedig hivatalos kötelességeik, sőt a szükséges álom rovására is rabjai szenvedélyüknek. Vannak olyanok is, a kiknek semmi dolguk nem lévén, nem tesznek egyebet, csak esznek, alszanak és kártyáznak. Ha megfigyeljük őket a »munká«-nál, tapasztalni fogjuk, hogy ajkaiukról nem lebben el egy szó, agyukat nem ezikázza át oly gondolat és lelküket nem hatja át olyan érzés, a mely a legszorosabb vonatkozásban nem állana a játékkal. Közömbösek, érzéketlenek lesznek minden iránt, a mi nem kártya.

Azok a nemesebb hevületek, a felsőbb rendű hajlamok, a melyek egy fejlettebb lelki életnek elemei, mint ki nem elégitett, nem táplált ösztönök sorra kihálnak a játékos lelkében. Minden komolyabb munkától irtózik, családi és társadalmi kötelességeit elhanyagolja, majd teljesen negálja; a lelkiismerete elkábul, elnémul, hogy sivárságában ama végtelenül cinikus lénynyé vetemüljön el, a kinek nincs más vágya, életelezje, mint a kártyajáték, a ki habozás nélkül esal, hogy nyertjen, ki mindenre kész, hogy a játékhöz szükséges pénzt megszerezze. A teljes elzüllest csak az a kártyás kerülheti el, ki idejekorán el tud borzadni önönmagától vagy a kinek erős kártyahajlamát más nemesebb szenvedélyek tartják fűken: azonban a teljes megtérés a legerősebb akarat mellett is nehéz s az iszákos könnyeben tud lemondani az itálról, mint a játékos a kártyáról.

A magyar társadalomban megdöbbentően vezetes jelentősége van a kártya lélekölő és becsületemészto tulajdonságának. Az elzülles előrehaladott stádiumában a játékos, ha akadályozva van partnerek hiányában vagy bármi más ok miatt szenvedelmé kielégítésében, jobb érzéseiből kivetkőzött lelkevel kárpótló szórakozást csak a dözölésben, tivornyában, kicsapongásban tud találni, a mire nálunk amugy is nagy a hajlandóság. Hogy a magyarság lelki élete nem tud nagyobb lendületet venni, hogy a társadalmi viszonyok nálunk annyira kétségbe-ejtők, e szomorú jelenségekben nagy része van a kártyának és pedig nemcsak a hazard-, de az annyira ártatlanoknak mutatkozó társasjátékoknak is.

A mit a veszteségektől nekidult hazardjátékos tesz, az már beszámíthatatlan örület. Vannak, a kik delutánai két-három órátl másnap világos reggeli kártyáznak, tehát tizenkét, tizenhat órátl is ülnek napról-napra, a téli hónapokban szivarfüstös levegőben s reggeli öt-hét órakor sem volnának rábirhatók a játékszal elhagyására, ha a nyerők rajta nem lennének, hogy hadiszakmányukat biztossággá helyezzeék. A harmincz-nyegen órán át szakadatlanul folyó küzdelmek nem ritkák, sőt én emlékszem egy hatvanöt órán át, szombat delután öt órátl kedd reggeli tizedfél óráig megszakítás nélkül tartott partira, a melynek két utolsó harcuzását ett ültőhelyében nyomta el az álom. S valamint a katalumi esatában a két ellenfél olyan elkeseredett dühvel harcuzt, hogy a legenda szerint az elesettek lelke fönt a levegőben is folytatta a küzdelmet, úgy a végkimerülésben elalált két játékos is folytatta almlában a ferblit, föl-fölrivadva önként, hogy hangos szóval jelezze a kóstát, vagy a visszavágást. Nincs az az erős szervezett, a melyet az ilyen izgalmak közötl átvirasztott éjszakák meg ne viselnének s mondhatjuk, hogy a játékos esztelen élet-módja egy neme a lassu öngyilkosságnak. Mindannyian idegesekké, gyomorhajosokká, tüdővészesekké lesznek, idő előtt megöregednek vagy elpusztulnak. Egy főváros ügyvéd most négy éve megörlt idegességében, mert a nagy melegekben, a mikor mindenki fürdőbe vagy a zöldbé menekült, a játéklarlangban több napon át nem tudott a ferblit-parti megalakulni.

Ezer ember között első pillantásra fölismerhetjük a szenvedélyességébe menthetlenül elmerült játékosot, be-esett, emésztően égő szemérl, visszataszítóan spádt, sárgázódés színérl, a nemtelen indulatoktól eltorzult arcvezonásokról, összeesett testtartásról, a játékról való vágyódás okozta türelmetlenségérl, ideges rángatózázásról, unottságárl, kimerültséget elárló egész valójárl, a melyet már egyedül csak a kártya képes lüktetőbb

életre serkenteni. A párisi grófnál egy magyar származásu uri ember előkelő bizalmi állást foglalt el; kártyaveszteségei miatt azonban fokról-fokra annyira sülyedt, hogy Budapestnek egy éjjeli mulatóhelyén zongorázással kereste kenyérét, majd az ott szerzett néhány ezer forinttal Egerben maga is nyitott ilyen csapszékot. Nem rég a Egelelen összehozott vele egy gyorsvonat étkező kocsiájában. Kérdeztem a szerencsétlent, hogy igaz-e az, mit róla hallottam, mire ő keserűen kifakadva felelte, hogy igenis pária lett, ki van tasztva a becsületes emberek társaságából, saját gyermekei sem akarják ismerni, de ha visszagondol kártyás életére, úgy tetszik neki, mintha akkor százszorta alávalóbb ember lett volna és bármilyen szegénytelen is mostani kenyere, a kártyást nálánál elvetemültebbnek tekinti.

Jegyeztek meg jól ezt a szakértő kijelentést mind-azok, kik a nagy öszegek koczázatásátl uri passziójának tekintik s ilyen ezimen, különösebb játékhajlam nélkül is, csupa gavallériából, áldoznak időnként az ördögi kultusznak. E föl fogás szerint a nagy hazardjáték a hősiességű vakmerőségnek olyan bálmatot érdemlő megnyilvánulása lenne, mint az alpesi csúcsok megmászásá, az akadályversenylovaglás, a tigrisvadászat, az ezer veszedelemmel járó utazás, a szigoru föltételekkel vívott párba. A esatában elési katonadolgo, vagyont veszíteni gavallérvirtus. A ezafolatot kizáró tapasztalattal oda kell kiigazitanom e mondatot, hogy igenis számárdólag nagy rutineval bíró partnereknek vagy a fosztogatást üzletszerűen üzö kozákoknak, hamis játékosoknak baleske lenni.

Az Országos Kaszinó választmányának többsége helyesen volt inspirálva, a mikor a két kamisjátékos szenzációsz leleplezése alkalmából ki akarta mondani, hogy a hazardjátékokt üzö tagok kizárhatók. Egy nagybefolyásu gróf azonban személyes kérdést csinált a dologból, megátólvá ily módon a kártyaszendevelm legilletékesebb megbélyegzését egy olyan gyökeres kezdéssel, a mely következményeiben üdvönsnek ígérkezik s a nálunk mindenfelé grasszólo hazardjátékokt valószínűleg kellő korlátok közé szorította volna. Említést érdemel M. hercegnök utazására méltó eljárása egy kártyaaffaireben. Fia ugyanis tavaly Marienbadban nyaralt, a hol igen előkelő játékosokból játéklarlang alakult meg, a melyben a fiatal herceg egyetlen egy éjjel tizenötezer forintot vesztett készpénzben és negyvenzret becsületszóra. A helyzetről táviratilag értesített mama nem küldött pénzt, hanem fölkerese a tartományi főnöket, kieszközölte a legkeményebb eljárást a főuri fosztogatók ellen. Távirati utasítására a marienbadi rendőrség másnap éjjel tetten érte s bekisérte az egész diszes társaságot, jegyzőkönyvet vett föl az urakkal és megindította ellenük a büntető eljárást. Az elsőrendű vendéglőt, a hol játékosokt tanját ütöttek, bezárták, tulajdonosától pedig elvették az ipar-engedelmet.

Vannak játékosok, a kik szegényük teljes érzetében züllnek el, a kiknek jobbérzése kétségbeesetten küzd a kártyaszendevély ellen, a kik lelkifurdalástól gyötörve, átkozódásban törnek ki önönmaguk ellen, százszor, ezerszer megesküsznek, ünnepies fogadalmat tesznek, hogy soha többé kártyához nem nyulnak, de valamiképp a pokol is, mint mondják, jó szándékokkal van kikövezeve, úgy ez a magabaszállás is leginkább csak a veszeségek okozta kínos helyzetekben nyilvánul meg erősebben. Mihelyt a kiürült tárcza ismét megtelik és van parti, az igazi kártyás abban a pillanatban elfelejté jobb eltökélésit. Sok ilyen jobb sorsra érdemes játékosot láttam szendevélye örvényében menthetlenül elmerülni Általában a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, hogy a szendevélyében megörzött, a züllesben már nagyon előrehaladott kártyás meg tudjon javulni. Az ilyen csodaszámúba menő dolog csak úgy lehetséges, ha a játéktól és a saját szegényétől való megirtózást a szilárd akaraton kívül más is támogatja: egy okos, tapintatos, gyöngédelkű nő szeretete vagy pedig az ambiciózus, sikeres munka.

Dion gróf, a legelőkelőbb aranyifjuságnak Morny herceg mellett legelőkelőbb alakja volt a nyolczvanas évek első felében, egyuttal Franciaországnak egyik legnagyobb kártyása. A botrány-kronika sürin foglalkozott már vele, a mikor egyszer csak forgalomba kerültek olyan névjegyei, a melyeken grófi czime és neve alatt e szó volt olvasható: m o c h a n i k u s. Mosolyogtunk és arra a hercegfürdő gondoltunk, ki azzal a fenyegetéssel csak ki családjától pénzt, hogy a saját neve alatt borbélyüzletet nyit. Dionnak azonban nagyon komoly szándékai voltak Gyermekekora óta mindig érdekelték a gépszervezetek s hogyan, hogyan nem, egyszer csak eltökélte magát, hogy ebbéli ismereteit gyakorlatilag és elméletileg kiegészíté, egész életét az automobil-kocsik tökéletesítésére szenteli. Ilyen ezélből nemsokára D i o n e s T á r s a czég alatt nagy gyárat állított. Angliában, Ereczországban világra szólo versenyeket, kiállításokat rendezett, rövid tíz év alatt annyira vitte a dolgot, hogy Londonban, Párisban, a Rivierán e kocsi divatja teljesen meghódította az előkelő világot, maga pedig milliókat keresett már. Kártyázni azonban ne hívja senki, mert kijelentette, hogy állandóan revolvert hord s az első embert, a ki kártyázásra akarná esabítani, irgalmatlanul lelövi.

Érdekes egy másik francia grófnak az esete is, a kit ugyancsak a tizenkettedik órában csodaszertien jelentkező ambiciózus munkakedve mentett meg a szemétdombtól. Minden külföldi, a ki 1880—92. közt megfordult Párisban, kell, hogy emlékezzék azokra a lépten-nyomon látott nagy falragaszokra, a melyeken Kah-Mill ünnepeit népekesnek vörösfrakkos elegáns képmása volt látható annak hirdetésével, hogy melyik Chantant-ban lép föl aznap este Kah-Mill pedig nem

Gegründet 1860. Gegründet 1860.

JOHANN SZINELL
Glasfabriks-Niederlage

Budapest, V., Mária Valéria-utoza 3.

Empfiehl dem geehrten Publikum seine Niederlage in grösster Auswahl von Glas-, Porzellan-, Lampen-, Spiegel- und Bilderrahmen-Waaren. — Hält in grosser Auswahl mit staatliche Kronen-A chung versöhene Hótel-, Gasthaus- und wirt schaus-Einrichtungen u. zw.: Biergläser, Weingläser, Wein-Stutzen und Brauntwein-Flaschen zu billigen Preisen.

Der beste Ventilator.

Domino
Braun Testbréh
Budapest

Bámulatos olcsó!

Goldin 8 frt.
óra

Nikel remontoir erős zsebbóra, szépen díszítet tokkal, másodpercz-mutatoival csak 2 frt 60 kr. Nikel remontoir zsebbóra, zománc számlappal, minden 32 órában felhuzandó, kitény szerkezetű, 3 frt 50 kr., dupla fedéllel 5 frt. Új ezüst neme zsebbóra, művészig vésett tokkal, teljes szerkezetű, 4 frt 20 kr., dupla fedéllel 5 frt 50 kr. Tula rem. zsebbóra 5 frt, dupla fedéllel 7 frt 50 kr. Valódi ezüst neme zsebbóra, finom svájci szerkezetű 6 frt, dupla-fedéllel 8 frt. Valódi ezüst-lánczok 2 frt és feljebb. Ébresztő-órák 2 frt. A nálam vásárolt nikel-és ezüst-órák valódiságáért 10 évi irásbeli jótállást nyujtok. — Javítások 2 évi jótállással.

Képes árjegyzéket órákról ingyen és bérmentve küldök.

KUN H. műórás
Budapest, IV., Koronaherceg-utoza 7.

volt más, mint a mi grófnak, a ki nagy népszerűségével csakhamar Paulust is elhomályosította, a kit egy este tíz helyre is lefoglaltak fejedelmi tiszteletdíjjal, hogy énekeljen el néhányat azokból a kuplékból, a melyeket ő maga szerzett és zenésített meg s a melyeknek tárgyát abból a világból merítette, melynek ő egyik hőse volt. Tizenkét év alatt kétféle takarított meg, akkor visszavásárolta az ősi kastélyt, megújította, birtokára vonult vissza, a hol családjának és gazdaságának él, munkásan, elégedetten, boldogan. Ha pedig néha kártírási életének, eseményei jutnak eszébe, azokra úgy gondol vissza mint egy rossz álom rémképeire.

K. gróf is elkártyáztán nagy vagyonát, hogy annak romjait megmentse családja számára, Párisba ment, ott álnév alatt bankhivatalt vállalt, szabad óráiban képeket festett, keresett vagy huszezer frankot évenként s hosszú tizenöt év után, a mikor gyermekeinek anyagi léte biztosított volt, visszatért hazájába és soha többé a kártíráshoz nem nyúlt. Egy kártírási rokonomat, a kit testbenlétben végkép elveszettnek gondoltam, magam kértem föl, hogy löjje magát föbe s mert nagyon lelkerő beszéltem, meg is ígérte. A véletlen azonban összehozta őt ugyanaznap egyik miniszterünkkel, a ki jeles tehetségeit megismerve, egy fontos állás elvállalására kérte föl, a melyet elvállalván, dolgait négy év óta a legbiztosabb odaadással végzi. Minden boldogságát a rábízott telepek fölvirágoztatásában leli s visszanyerte testi egészségét. Ő, a ki úgy gondolkodott, hogy nem élet az élet, ha az ember nem mehet Firenzébe vagy a Rivierára telni, a mikor hivatalos ügyek a fővárosba szólítják, alig várja, hogy székhelyére visszatérhessen, áldásos munkásságát folytathassa. Jövedelmeinek csak egy részét költi magára. Megtakarított néhány ezer forintjával most házastíra ki árván s szegényen maradt unokahúgát, egy nyugdíjra utalt özvegy nényét pedig támogatja évi ötszáz forinttal. A munka tehát nemcsak fölemelte a szegényből, de meg is nemestette lelket, hasznossá, jóvá, tiszteletreméltóvá tette.

Az ilyen esetek azonban, a milyen csodálatosak, annyira kivételesek is. A szabály az, hogy a züllés útjára vetődött játékos, bárholy erőlködik is szenvedélye legyűrésére, szomorú végzetet el nem kerülheti.

Alvinczy Sándor.

Nyilttér.)*

ÉRTESETÉS.

Van szerencsénk az igen tiszteltkávés urak és alkalmazottaik b. tudomására hozni, hogy évek hosszú sora óta a legjobb hírnévnek örvendő helyközvetítő-irodáinkat egyesítettük és

VII., Király-utca 23. sz.

alatt nyitottuk meg.

A jövőben kettőzött erővel fogunk oda törekedni, hogy a t. kávés urak és alkalmazottaik igényeit minden tekintetben a leggyorsabban és legpontosabban kielégítsük.

Kivaló tisztelettel

BLAU A. IGNÁCZ.
HIRSCHKRON S.

Nyiltt levél

azon tisztelt cikkiró urakhoz, kik a Szállások Vendéglősi, Kávésok, Pincézerek és Kávésgezők Országos Nyugdíjintézete sorsát szívükön hordják.

Ezen tisztelt urak cikkeikben azt hangoztatják, hogy annak idején nagyon pártolták a nyugdíjesszámot, ohajtották is az intézet létrejöttét, sőt most sem ellenségei ezen intézetnek; daczára ezen nemes meggyőződésüknek, óva intenek mindenkit, hogy ez idő szerint ne iratkozzanak a nyugdíjintézetbe, mert az olyan egyének kezeibe van letéve, kik fejnélkül dolgoznak.

Mondhatom, élvezettel olvastam az egyik cikkekben azon sikerült példabeszédet, hogy „szuszter maradj a kaptafánálé. Egy nézetem vagyok ezen tisztelt cikkiró urral, mert mindenki maradjon ott, a hol hivatásának eleget tehet és ne vállalkozzék olyasmire, a mihez nem ért.

Szép az ellenőrzés és szükséges is, de csak olyan egyenektől, kik szakavatottak; a kritikának nem szabad saját személyes érdekeinket nyíltan szellettetni, hanem kellő információt szerejni, hol és miben rejlik a hiba és a hangoztatott saját eszmét, a nyugdíjintézet, mely eszmét nem akarok a tisztelt cikkiró uraktól sem megvonni, nem szabad feláldozni és lerombolni, hanem tényekkel kell igazolni, hogy a vezetőség személyeiben vagy máshol rejlik-e a hiba, és kijelentem, hogy készséggel fogom jobbot nyújtani, hogy elsodorjunk mindazt, a mi útjában áll, nagy eszménk, jövő nemzedékünk hajlékának, nyugdíjintézetünk fejlődésének sikerében.

*) Az ezen rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Nem vagyok hajlandó számozott cikkekkel külön-külön az egyes urak ellenétes érveléseikkel foglalkozni; reám azonban az egész hajszá azon benyomást gyakorolja, hogy személyes érdekektől áthatva, az uralkodási vagy keserű csalódásában feláldozzák saját akaratukat, saját meggyőződésüket.

Nem is foglalkoztam volna az egész hajlászó cikkekkel, de azok engem is érdekelnék, mert az igazgató-ságnak én is szerény tagja vagyok; kötelességem azonban kijelenteni, hogy nem mint igazgatósi tag, hanem mint pincézér és mint tagja az intézetnek teszem észrevételeimet. Az igazgató-ságnak nincs szüksége, hogy védjem, az meg tudja magát védeni, mert becsületes, áldozatkész törekvése kellő védelmet nyújt.

Hanem mint pincézér arra kérem a t. cikkiró urakat, hogy ne rombolják le egy intézmény még alig megkezdett alapfalát, ne döpsék romba az eszmét, melyért évtizedeken át lelkesültek, és ne sodorják el egy intézmény létesülését, melynek fontosságát saját érdekükben szívükön hordják.

Ne akarják lerombolni azt, a mi inkább ajövő nemzedéknek van szánva. Ne akarják lerombolni azt, a mire talán a cikkiró urak előbb fognak igényt tartani és előbb fogják áldásos gyümölcsét élvezni, mint a hogy azt ohajtanák.

A cikkek azonban minden tárgyilagosságot nélkülöznek, részleteikben és egész terjedelmükben olyan gyengék, hogy nem lehet kellőképen velők foglalkozni; elég talán ha reá mutatok egyik cikkiró urnak hasonlatára, melyet fölhoz St adler Károly ur igen tisztelt elnökünk védelmére.

Mondhatom, nagyon rosszul választotta hasonlatát a hajóskapitányval, mert ezen mese inkább vád mint védelemként állapítható meg. Az önzéletes és kötelességtudó kapitány mindég az utolsó marad a süllyedő hajón és ha csak a legesekélyebb kilátása van a hajó megmentésére, nem hagyja azt el az utolsó pillanatig, míg az teljesen alá nem süllyedt. De tudva azt, hogy az igen tisztelt cikkiró ur nem akarta St adler urat vádolni, meghoesítható ezen téves felfogás.

Éppen olyan tarthatatlanok és gyengék a többi vádaskodások is, s habár minden tárgyilagosságot nélkülöznek, éppen elegendők, hogy a be nem avatott közönséget félre vezessék.

Kérem tehát az urakat, ne számozzák cikkeiket és ne gyártsanak személyes kérdéseket, hanem iparkodjanak oda hatni, hogy a pincézér és kávésegek között a személyes érintkezés lehetővé tétessék. Azok pedig, kik a közérdekért küzdenek, maguk között beszéljék meg közös ügyüket és hagyjanak fel a személyeskedéssel a nyilvánosság előtt, a melynek ezélya nincs.

Czélunkat pedig elfogjuk érni, ne bántson bennünket a szereplési viszakérés, ne handabandázzunk, ne romboljunk, hanem építsünk.

Kartársi üdvözzettel

Olmosi József.

Egyesített helyközvetítő-iroda. Amint lapunk nyiltterében olvasható, B l a u A. Ignác és H i r s c h k r o n S. budapesti helyközvetítőik, kitűnő hírnevű irodáikat egyesítették. Azt hisszük, hogy az új közös iroda ezéljának szépen meg fog felelni, és midőn egyrészt sok szerencsét kívánunk a két tulajdonosnak, másrészt reméljük, hogy a skatársak partfogolni fogják ezt a két ambíciózus és szorgalmas férfit.

Olmosi József barátunk mai nyilt levele, melyre t. olvasóink figyelmét felhívjuk, kissé elkéselt, de azért azt véljük, hogy általános érdeklődést fog kelteni.

Pflege der Petroleumlampen. »Die Lampe brennt nicht hell«, ist eine beständige Klage und doch fehlt es dabei meist nur an Kleinigkeiten und an Sorgfalt. Mit einer Mischung von Soda oder Pottasche, Seife und heissem Wasser reinige man alle drei bis vier Wochen die Behälter sorgfältig, lasse sie gründlich trocknen und fülle sie hierauf erst mit Petroleum. Für den frischen Docht und für den gebrauchten, an welchem sich Unreinlichkeiten festgesetzt hat, empfiehlt es sich, ihn tüchtig zu waschen, zu trocknen und dann ungefähr

eine Stunde lang in Essig zu legen, um ihn schliesslich, abermals getrocknet, wieder in die Lampe zu ziehen. Auch die Petroleumkannen müssen wie oben gereinigt werden, und man wird an der Lampe seine Freude haben.

Szónyeg-enyv-nek a következő keverék igen jó: 250 gramm asztalos-enyv egy éjszakán keresztül 1 1/2 l. 6 percentes ecetben felolvasztandó és a teljes feloldásig melegítendő. Egyenlő mennyiségű roz- és buza-lisztet vízben megfőzünk, a miből sűrű anyag áll elő és ezt az enyvoldattal vegyítjük.

Égesi és yörkölési sebek. Sok időt vesztenek el gyakran, mert nem tudják, hogy mit kell tenni az orvos megérkezéig. Helyén van tehát, hogy felemítsünk néhány egyszerű eszközt, közönséges mosó-szappant reszelünk, vízzel összekeverjük, vászonra kenjük és a sebet bevonjuk vele. A fájdalom csakhamar lecsillapul. Ha újra kezdődik, akkor a kötést felváltjuk. Ez az egyszerű háziyszer a legtöbb esetben gyógyulást idéz elő. Megakadályozhatjuk a hólyagképződést is. Ha az égés mélyebb és nagyobb felületen történt, a szappanhoz néhány árnyék-eadó anyagot, a mit sűrűlések és sebesülések esetére mindig kell otthon készletheben tartani.

Egy élénk forgalmu utczában

lévő, igen csinosan berendezett és

igen jó menetű vendéglő

a tulajdonos betegsége miatt

azonnal eladó.

Czím: Hoffmann Henrik, Király-utca 100.

CSÁKY ÁRMIN Budapestén,

VI. Andrassy-út 57 (a Millenium kávéházzal szemben).

Kitüntetés: 1885. évben a budapesti országos kiállításon 1889. évben a párisi világkiállításon.

Ajánl konyharuhákat minden nagyságban

szakács, pék, czukrász, hentes stb. számára

Kabátok zsinórvélezből frt 150, 2, 250

Kabátok piqúe-velezből frt 2, 250, 3.

Kabátok csinval- v. satinból frt 125, 150

2, 250.

Szakács-nadrágok (pantalon), pamut-kamm- gurnból, kék, fehér esikok, 250—3 frtig

Szakács-kötenyek, fehér, erős szálú creton

ből, kr. 40, 50, 60.

Szakács-kötenyek, fehér, erős szálú vászon-

ből, kr. 60, 80, 100.

Szakács-sapkák, különféle alakban, kr. 25

3, 35, 40.

Ezen fehernemű özegemen külön spe- cialitása és a legtöbb uraság szállodák és konyhába általam szállítatik.

Besonders

schmackhaftes Gebäck, Weizen-, speciell aber Kornbrot, sowie Original Pressburger Mohn- und Nuss-Bengel empfiehlt den Herren Kaffeegastern und Restaurateuren

R. Schreiner

Weiss-, Brod- und Beugelbäckerei

VII., Károly-körút 17.

HOFFMANN KÁROLY

BUDAPESTI TEMETÉS-RENDEZŐ-INTÉZETE

BUDAPESTEN, IV. KERÜLET, LIPÓT-UTCZA 7. SZÁM.

Eivállal olesó és szép

temetés-rendezéseket

nyolcz különböz osztály köztudomásu jutányos

díjazás szerint: * 8, 25 40, 60 frttól kezdve

egész 400 frton tulmenő árakig; készletheben tart

holtak számára való felszerelvényeket,

érecz, fa, lakkozott s fényezet koporsókat,

természetes és művirágokból készült

Koszorukat.

Hullaszálltásokat

eszközöl a haza és a külföld minden irányában

stb. stb.

TELEFON.

TELEFON.

fehernemmt széöne und billige

Leichenbestattungen

nach acht verschiedenen Classe; zu anerkannt billigen Tarif; von fl. 18, 25, 40, 60 bis über fl. 400; unterhält ein grosses Lager von

Leichenrequisiten,

Metall, Holz, lackirten und polirten Särgen,

Grabkränzen

aller Art; auch werden

Leichen-Transportirungen

besorgt nach allen Richtungen des In- und Aus-

landes etc. etc.

Veszek uradalmi hajtóvadászaton elejtett mindennemű

VADAKAT

(hizott baromfit és friss tojást)

Géczy Ferencz

Budapest, IV., Városház-tér 2.

Ajánlok friss lövetű

Fácánokat, Foglyokat,

őz-czombokat és gerinczet, pörkölt vad-sertést kimérve, idei hizott pulykák, kapa-nok és egyéb ünnepelekre szükséges czikkeket.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Chocolad Stühmer

Védjegy.

Elismert legjobb gyártmány.

Kapható Budapesten és vidéken a legtöbb fűszerkereskedésekben

Magyarország legnagyobb gyára.

Gyár: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 8.

Jurytag az 1885. országos-képzésen.

Arany- és ezüstérem.

Párisi mell- és vállfüző-raktár

LEGUJABB SZABÁS

és kitünő saját készítmény

Mmes Keifel és Hirsch

IV., váci-utca 19. sz. BUDAPEST IV., váci-utca Nr. 19.
a »Nemzeti« szállodával szemben vis-à-vis dem Hotel National

Pariser Mieder- und Corset-Niederlage

NEUESTE FAÇON

u. ausgezeichnetes solides eigenes Erzeugniss.

Nem acetylen!

Világítás!

PERFECTOR

szabadalmazott gázgyártó-készülék

világítási, fűtési és erőfejlesztési czélokra.

Új gázkészülék.

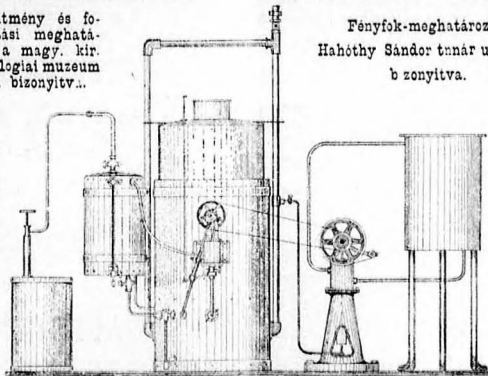
Teljesítmény és fo-gyasztási meghatá-rozás a magy. kir. technológiai muzeum által bizonyítva...

Mindenhol felállítható, teljesen ves-zélytelen, mert a légszusz hűdeg uton állítatik elő. Felügyeletet nem igényel, könnyen kezelhető. Nem robban, nem ártalmas.

Világítási berendezések létesítésére, minden házában, szállodában, kuszínóban, színházban, nyaralóban, fürdőhelyeken, kastélyokban, mulatókban, gyárakban, műhelyekben, vendéglők és kávéházakban.

Gázmotorok utján, ugy műhelyekben ipari gépek hajtására mint gazdaságokban gazdasági gépek, rosták, morzsolók, szeckavágók, darálók stb. üzemben tartására a legjobb és legolcsóbb erő.

Nem robbanékony!

Fényfok-meghatározás
Hahóthy Sándor tanár ur által bizonyítva.

Új gázkészülék.

Nem ártalmas!

Egy 83 gyertyafényű láng mintegy 1 1/2 krba kerül.
Egy óra lóerő 5 krba jön.

Eddig már számos „Perfector” berendezés működik az országban világító és erő czélokra, melyekről elismerő levelek felett rendelkezünk.

Petroleum- és benzin-motorokat olcsón átalakítunk gázunkhoz.

Részletes ismertető leírások és költségvetések ingyen és bérmentve.

MAUTNER ADOLF és Társai cégnél

BUDAPEST, V. kerület, ARANY JÁNOS-UTCZA 3, a hol a világítási berendezés megtekinthető.

Fűtés!

Erő!

Magyar gyártmány! - Magyar találmány!

Magyar találmány! - Magyar gyártmány!

SEC

SEC

Talisman
TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}
Premontor
(Budapest.)

DEPOSE.

THEOPHILE ROEDERER & Co
VINS DE CHAMPAGNE
REIMS
MAISON FONDÉE EN 1864

MAGYARORSZÁGI KÉPVISELŐ :

SALACZ NANDOR BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 11. SZ.

CHRISTOFLE & Cie.

cs. és kir. udvari szállítók,
legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.
Magyarországi főraktár

WADLSTEINER F.-nél

üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaárak
gyári raktárában

BUDAPESTEN

IV. ker., Váci-utca 27. sz.

Christofle a valódi ezüst egyedüli pótlója.

12 leves kanál	16.50	1 mártás-mérő	3.50
12 villa	16.50	1 cukorpor-kanal	3.50
12 kés	17.—	1 halas-készlet	9.—
12 kávéskanal	8.50	4 palackkalj	8.50
12 csemege-kés	15.—	1 mustartartó	5.50
12 csemege-villa	15.—	1 kettős sótartó	2.25
12 csemege-kanal	15.—	1 salata-készlet	6.—
1 leves-mérő	5.30	1 felvágó-készlet	7.50
1 tej-mérő	3.20	1 cukor-fogó	1.75
1 főzelekes-kanal	4.—	1 eczet-olajjávány	15.—
1 kompotos-kanal	3.50	1 kabarett-villa	1.50

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A czég 17 év óta áll fenn s most már az országon kívül is elterjedt a híre, anemelyben Szlavonország, Bosznia, Csah, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stajerszág, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemcsak állományára, ezáltal 500,000 darab, hanem vadonzele állományára 8 millió. A czég évenként 4500-5000 tonnellának kiad szállítványokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen honoktatáson **homoki szőlőtelepítőknek kincses háza** azért, mert létesül s így az főként a homoktalajban tipusú, mint az agyagos, kőveses talajban, nemkülönben a lapos és magas hegyes fekvésnél mindig biztonságban ered meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodású vagy túlságosan kövített talajban állítatik elő. A gyümölcsfajok boldogult **Berecki Máté** mezőkovácsbéli hírneves telepítői valók. **Ugy magasderék, valamint törpe csemeték megrendelhetők körte, alma, szilva, őszi barack, kajszibarack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, dió és eperbúrt.** Az 1-2-3-4 éves gazdag gyökérű, fejeltelű, igen szép csemeték, darabja azok erőssége szerint 15 kftól 40 kftig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák darabja 45-50 kft. Nagyban vételnél az árak külön megállapítás tárgyát képezik. Fentírt gyümölcsfajokból talántrészt folytatán 1-2-3-4 éves szelejtett minőségű csemeték is kaphatók, erősség szerint 2-3-7-10-15 kftért, melyek gazdag gyökérzetükkel fogva főként nagyban telepítéshez oltóságuk folytán igen ajánlatosak. Fenti minőségű csemeték vadonzele is kéremly számban és erősségben megrendelhetők a fentírt czégnél. A gazdag gyökérzetű vadonzele 1000-2000 azok erőssége szerint 5 frt 85 kftől 19 frt-ig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-cím:

UNGHVÁRY LASZLÓ gyümölcsfa-iskolája, Czegléd.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Mappin & Webb

London és Sheffield

gyárosok ezüst, ezüstözött áru és legfinomabb
késes árukban.

Különleges gyártmány Princes Plate.

A Princes Plate **nickel-ezüst** és erősen **ezüstölve**, jobb, szebb és tartósabb mint az eddig gyártottak.

Különlegesség szálloda, vendéglő, kávéház és körök részére.

Asztali evőeszközökben, tálakban, tea- és kávéskannákban
ugymint minden e szakba vágó cikkekben a legjobb és legtartósabb.

asztali kések . . .	14.70	csemege kanál . . .	13.20
csemege kések . . .	12.60	kávéskanal	7.80
asztali villák . . .	17.40	Mocca-kanál	6.—
csemege	13.20	fagyalt kanál	6.60
asztali kanalak . .	17.40	1 drb mustáredény	7.20

Mindeme felsorolt tárgyak prima-minőségűek de sekunda-minőségben is jutányosan beszerezhetők.

Mintaraktár Magyarország részére a képviselőnél:

Kürschner M. Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.
II. lépcső, II. em.

(a „Hungária“-szálloda átellenében).

BORHEGYI F.

ezelőtt Lápossy F. és farsa

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea
főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári áron

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Arany érem 1881.

Arany érem 1885.

Tűzmentes pénzszekrényeket, kasszettákat,

villanyos készülékkel ellátott

pénzszekrényeket,

páncezél-kasszákát

és

másoló-préseket

szolid kivitelben

legjütányosabban szállít

HESKY TESTVÉREK

cs. és kir. szab. hazai pénzszekrénygyára

Budapest, VI., Szabolcs-utca 4. szám.

Hirrmann Ferencz érczárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt

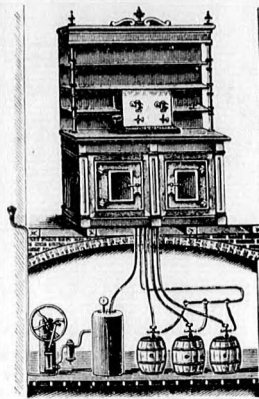
= sörkimérő-készülékeket =

légnnyomással és szabad léghütövel.

Elvállal régi készülékek atalakításai.

Nagy választék

bor- és sör-csapokban,
valamint mindennemű szivattyukban.

Erzeugt Bierschank-Apparate

mittelst Luftdruck

mit patentirtem Bierkühler.

Übernimmt die Umänderung alter Apparate.

Auswahl

in Wein- und Bierpipen,
sowie aller Gattungen Pumpen.

BUSCHMANN FERENCZ

könyvnyomdája

BUDAPEST, IV., koronaherczeg-utca 8. szám.

Elvállal mindennemű nyomtatványokat.

Alapítva 1825.

A HUBERT J. E. pozsonyi cég pezsgőborainak

Alapítva 1825.

GENTRY CLUB

EXTRA DRY ÉS TRIPLE SEC

(AZ ORSZÁGOS KASZINO PEZSGŐJE)

Vezérképviselője és főraktára SZIMON ISTVÁN-nál Budapest V., vácsi-körút 12. sz.

TELEFON.

NOVÁGH KÁROLY

IV. ker., kigyó-utca 7. sz. **BUDAPESTEN** (a párisi házzal szemben).

Telefon 58-39.

1899. február 1-től Egyetem-utca 11. sz.

Telefon 58-39.

Mű- és diszmű-esztergályos.

Nagy raktár

elefántcsont tekegolyókból

és kávéházi felszerelésekből,

Sakk- és domino-játékok,

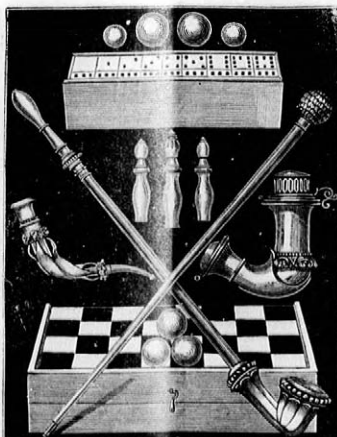
mindennemű tekedákók,

tajték és borostyánkő dohányzó-szerek,

Lignum Sanctum-golyók és hábukból,

sétabotok stb.-ből.

Tekegolyókat esztergálni és javítani, valamint dákJavitások is a legolcsóbb árban készítenek.

Kunst- und Galanterie-Drechsler.

Grosses Lager von

Elfenbein Billardballen

und Kaffeehaus-Utensilien,

Schach- und Dominospiele,

alle Sorten Billardqueues,

Merschaum u. Bernstein Rauchrequisiten,

Lignum Sanctum-Kugeln u. Kegeln,

Spazierstöcke etc. etc.

Billardballen zum Drehen und Färben, sowie Queuesreparaturen werden zu den billigsten Preisen angenommen.

Restaurations-Glasgeschirre

mit gesetzlicher

Kronen-Aichung

in grosser Auswahl vorrätig:

Glashüttenwerke vorm. J. Schreiber & Neffen

BUDAPEST

IV., régi posta-utcza 10, félemelet.

Illustrierter Preiscurant auf
Verlangen gratis und franco.

Francia pezsgőbor-gyárosok Louis François & Comp.

csász. és kir. udvari szállítók.

Diplome d'Honneur

Lissabon.

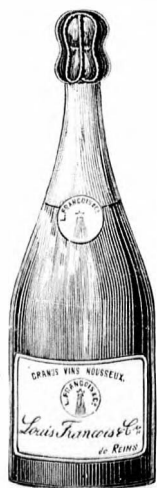
Promontor.

Arany érem

Páris, Nizza, Temesvár, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az
egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

vagyunk Magyarországon és eszünk mint ilyen a budapesti
kezeskedelmi- és váltóörvényseknél 17,151. sz. a. bejegyezve van.

*Főraktár: Borhegyi Ferencz ezelőtt Lápóssy
Budapest, Haas-palota.*

Vezérképviselőség: Ruda és Blochmann, Budapest.